Година 9-та. Царградъ, 10 Май 1870. Брой 11.

НАПРѢДЪКЪ излѣзва всяка Сѫббота.

Прѣдплата.

За годинѫ, вѫтрѣ въ Дръжавѫтѫ 1 Турска Лира **Златна.** За 6 мѣсеца полов. Турска Лира. За година вънъ отъ Дръжавата 6 бѣли меджидіста. За 6 мѣсеца 3 бѣли меджидіста.

Настоятелитѣ отговарятъ за заплатата и зематъ на 15 едно, като съберѫтъ отъ 5 спомоществованія на горѣ.

НАПРѢДЪКЪ

ВѢСТНИКЪ, ЗА НАРОДНЫ, ПОЛИТИЧЕСКЫ И КНИЖЕВНЫ НОВИНЫ

Спомоществованіята почнуватъ отъ началото на всякой мѣсецъ.

Подписката на спомоществованіята става: **Въ Царградъ** при **Ив. Найденова** Редактора и притяжателя — Агопіанъ-Ханъ № 14.

[illegible] писки за общеполезны и на- [illegible] а вмѣстяватъ съ благодареніе, [illegible] Защото [illegible] случай трѣбва да сѫ снабдени [illegible] подписы.

[illegible] вѣстія са плаща по 2 гроша

Испращанытѣ за обнародванье статіи и дописки на задъ са не вращатъ.

Черната година.

Хубавото, топлото слънце огрѣя пакъ высокытѣ планины, дълбокытѣ долины и пространнытѣ равнища на нашѫтѫ широкѫ и снажнѫ татковинѫ, и на нейното тѫжно и величественно лице поиграва пакъ една радостна усмихка — както що е усмихката на мѫченика, когато слѣдъ дългѫтѫ си съ грозны мѫкы борбѫ, той са усмихва на своитѣ смазаны силы и на истощенѫтѫ си снагѫ!

И въистинѫ, за какво са отхлупи бѣлата покрывка на зимѫтѫ отъ селата и полята българскы, освѣнъ да покаже че и подъ неѭ почива пустота, за какво са облѣче природата българска въ своѭтѫ сватбарскѫ премѣнѫ, освѣнъ да покаже че България и въ най хубавѫтѫ си премѣнѫ е днесъ изнурена, поразена, отпаднѫла и погрознѣла!

Жалостна слава слави днесъ кычестата пролѣть въ нашето отечество!

Като че не стигнѫхѫ безкрайнытѣ онѣзи страданія, които страдаемъ или отъ свои си неразборіи и междуособны гоненія, или отъ безбройнытѣ и непростителнытѣ неправды що ставатъ испомеждуни,— като че не стигнѫ великата тази непреглѣдна грамада отъ охканія и сълзы за зіяющѫтѫ челюсть на сѫдбѫтѫ — а че ни дожди тя и таквазъ една баснословна, немыслима сила [illegible] и [illegible] ренъ съдружникъ на Българина, послѣднѫтѫ подпоркѫ, дѣто го е крѣпила и поддържала до сега — говѣдото — невинното, вѣрното говѣдо, което споредъ сичкытѣ божіи и человѣческы законы имало бы повече право да живѣе, отъ колкото много звѣрове въ человѣческый ликъ.

И глѣда сега мирный, добрый Българинъ, глѣда милото си поле, освободено отъ снѣгътъ и му са счува тихъ, милъ гласъ, който го вика; хайде разори ма, оплоди ма, за да ти направѭ радость, тебѣ и на твоитѣ! — а той горкыйтъ, лишенъ вече отъ пріятеля си, отъ другаря си, който му помагаше, обраща главѫтѫ си и горчивы сльзи мълкомъ пролива. Слуша жалбытѣ на ступанкѫтѫ си, на дѣцата си, и нему са тежка, претѣжка жалба нажалява, а въ главѫтѫ му са ражда мысль, грозна мысль, каквато твърдѣ рѣдко са е раждала, а не трѣбва никога да са ражда въ главѫтѫ на единъ Българинъ — мысль на самоубійство! О, колко тѫга, колко злочестина, колко отчайванье!

Но всичко това е далечь отъ да бѫде послѣдната черта на нашето окаянно, безнадѣждно състояніе. Не е ни туй, дѣто и такъвъ испаднѫлъ до край ще го сполѣтятъ безбройны другы *редовны* обстоятелства, за да го разкъсатъ и умьртвѭтъ ёще повече. А е: че такъвъ като си е Българинътъ, нѣма отъ никѫдѣ да са вѣсти милость и състраданіе за него (като извадимъ милостьтѫ на царското правителство), отъ никѫдѣ нѣма да са появи топло съчувствіе и помощь — отъ никѫдѣ, па ни отъ най ближнытѣ му кръвны братья и съпародници.

У другытѣ земи и у другытѣ народы, появи ли са нѣкоя нужда, нѣкое нещастіе, по-заможнитѣ притичватъ, речи, на часътъ, кой съ това, кой съ онова, кой съ парѫ, кой съ умъ, за да са помогне на нещастіето; — у тѣхъ има до негдѣ отъ онова чувство на човѣческѫ питомость и съзнаніе на междуособно опълченіе противъ нещастіето, — а у насъ — ный имамы по малко вѣрность единъ къмъ другыго, ный по-слабо застѫпамы единъ за другыго, отъ колкото дивитѣ, непросвѣтенитѣ звѣрове. По европейскытѣ градища често можемъ видѣ, какъ са съединяватъ и сгласяватъ кучетата отъ най различны племена противъ общыйтъ си непріятель «душительтъ», когато обхожда той улицитѣ за да хване и убіе онѣзи, които сѫ си загубили халкытѣ. А въ Индіѭ тигроветѣ са съединяватъ противъ ловцытѣ си и купомъ нападатъ и ходятъ да плѣнѭтъ. А у насъ? Ный вмѣсто това късамы са единъ другы, единъ другыму копаемъ гробъ, интригувамы и са клеветимъ единъ другъ, недовѣрявамы са единъ другыму, защото са знаемъ че смы безъ вѣрѫ и безъ начало, и че хесапимъ печалѫтѫ си върху загубѫтѫ на комшія си.

Ето толкозъ грозны бѣдствія постигнѫхѫ нашитѣ селачи, а въ кой градъ са появи движеніе за да са събере помощь и да са помогне на бѣдното онова съсловіе, което е темельтъ на всичкыйтъ народъ? Гдѣ, на кое мѣсто сѫ пристигнѫли до тамъ, дѣто да разумѣѭтъ тѫзи простѫ, толкозъ яснѫ естественнѫ истинѫ, че безъ селата нѣма градъ, че пропаднѫхѫ ли селата, пропаднѫ и градътъ, че градътъ живѣе главно отъ алжш-веришътъ съ селата си, и че споредъ това градътъ, ако не желае собственнѫтѫ си злочестинѫ, *принуждава са* отъ самыйтъ *естественъ законъ*, да бди надъ селата [illegible] за техното [illegible] щастія, каквото е сегашното, да притече на часътъ и да напрѣгне всичкытѣ си силы за да повърже ранѫтѫ и да са погрижи за исцѣленіето ѝ до колкото му е възможно...?

Не, таквазъ работы не сѫ за насъ. Онѣзи измежду насъ, които е пощадило нещастіето днесъ, не могѫтъ да си помыслѭтъ, че то иде редомъ и че утрѣ или въ другы день ще са струполи върху тѣхнѫтѫ главѫ, и че жизненъ интересъ иматъ въ това, дѣто да поддържѫтъ и да укрѣпѭтъ общото начало на междуособното помаганье, и да помогнѫтъ днесъ когато могѫтъ, за да са помогне и тѣмъ, утрѣ като възимѫтъ нужда отъ това.

Но не, таквазъ свѣсть и человѣщина не сѫ за насъ! Нашитѣ чорбаджіи лежѫтъ върху парытѣ си, пушѫтъ чибукъ и си хесапіѭтъ кому гдѣ ще намѣрятъ колайтъ; нашитѣ граждани кыснѫтъ въ кахвенетата, каратъ са по цѣлъ день за магарешкы сѣнкы и гніѭтъ въ междуособны зависти и гоненія; нашитѣ млады, дѣ ще имъ дойде на умътъ да са стресѭтъ и да жертвуватъ нѣщо за селата, когато това нѣщо може да са жертвува на Бахуса или на Венерѫ! Увы! Увы! и това е то дѣто са вика Българскый народъ!

Но не! Има вече у насъ духове неудавени въ тыніѭтѫ на нечистотѫтѫ, има сърдца оживѣли въ небесното чувство на питомостьтѫ и на человѣщинѫтѫ, и къмъ тѣхъ управямы ный послѣдніѭтѫ си думѫ. Грозното нещастіе поразило гы е дълбоко; тѫгата къса сърдцата имъ и завива умътъ имъ. Но тя не трѣбва да опоява кръвьтѫ имъ, нити да омайва разумътъ имъ. Побѣдитель на нещастіето е хладнокръвіето, е крѣпката воля която управлява умътъ. Ный трѣбва съ съединены силы да залегнемъ да побѣдимъ народа си, че неговото спасеніе са състои въ междуособното застѫпанье, въ междуособното спомаганье и въ жертвуваньето единъ за другыго. Трѣбва да му разскажемъ за да разбере, че ако остане той тъй на татъкъ да са търкаля въ злото и въ неправдѫтѫ и да немари за нравственото си възражданье, цѣлъ цѣлничнъкъ ще си сгніе той, и може да стане въ деветнадесетыйтъ вѣкъ онова, което не е станѫло никога, а то е: конечното прѫснуванье и загынванье на българскыйтъ народъ. За онѣзи, които умѣятъ да сравняватъ обстоятелствата въ исторіѭтѫ, и които сѫ въ състояніе да познаватъ *точно* съвременното положеніе на нашійтъ народъ, това наше заключеніе ще имъ са види съвсѣмъ логическо.

Съставътъ на събраніето.

Прѣди да са обнародува прошението до Н. Блаженство, за которо бѣ станѫло дума въ извѣстното вече събраніе на Фенерь и прѣди, споредъ както са бѣ рѣшило да ни са съобщи писмото съ което да ни са расправи и покаже духътъ на туй събраніе за да са освѣтимъ и ный и общото мнѣніе, че то не е имало злонамѣренѫ цѣль. ный ще са повъздьржимъ отъ новы разсѫжденія за това движеніе. Но, подирь исказанното вече отъ насъ мнѣніе за незаконностьтѫ на туй по особенно усмотреніе на първоначинателитѣ станѫло събраніе, ще са ограничимъ днесъ, и ный за освѣтленіе на читателитѣ си, да имъ покажемъ разнытѣ бои на личноститѣ които го съставяхѫ и разнытѣ причины отъ които подбудены сѫ присѫтствували на не мѣренія. Туй освѣтленіе е необходимо нуждно да прѣдиде на разсужденіята и разисканіята които непрѣмѣнно ще прѣдизвыкатъ обнародваніето на реченното прошеніе и писмо, въ които ще са проявятъ дѣйствіята и намѣреніята на събраніето, отъ това и ный не можемъ да го занемаримъ.

Но първо двѣ думы за първовиновницытѣ и прѣдначинателитѣ.

При всичко че редакторитѣ на *Въкъ* сѫ отъ главнытѣ двигатели за осѫщественіето на туй събраніе, тѣ си направихѫ устата да извѣстятъ за него тъй, щото да докаратъ онѣзи които не знаѭтъ работѫтѫ да мыслятъ, че присѫтствовавшитѣ токо тъй отъ само себе си сѫ дошли на едно мѣсто да размыслятъ върху злото положеніе и лошійтъ ходъ на екзархійскытѣ работы, не могохѫ обаче да потулятъ да са не яви че работата съвсѣмъ не е тъй: начинътъ на свыкваніето на туй събраніе и разисканіята станѫли въ него показватъ ясно и очивѣстно съвсѣмъ противното.

Присѫтствовавшитѣ нито самы са стекохѫ нито на единъ умъ са намѣрихѫ при всичкытѣ прѣдосторожности що сѫ направихѫ за да са намѣрятъ въ него хора само отъ единъ ренкъ.

Самото събраніе и станѫлытѣ въ него разисквания, дори и прѣдварителны нѣкои условія които сѫ положили нѣкои отъ присѫтствующытѣ при поканваніето имъ, сѫ дали най добрѣ на първоначинателитѣ да разберѫтъ че общото мнѣніе е далечь отъ да гы поддържи въ онова което гы е тѣхъ блазнило, но тѣ и въ тѫзи си неспо лукѫ види са да са задоволяватъ съ това само дѣто мыслятъ да даджтъ важность и значеніе на туй събраніе таквазъ въ което да намѣрятъ малко едно оправданіе на своитѣ до сега оглаголствія, като са лъжатъ че както тѣ крыво тълкуватъ туй събытіе тъй криво ще го разберѫтъ и по вънъ. Но и това имъ тържество ще бѫде минутно, защото на лъжѫтѫ краката сѫ кѫси. И това което е намъ днесъ добрѣ извѣстно, ще бѫде утрѣ и на цѣлъ народъ извѣстно и той ще има поводъ еще веднъжъ да оцѣни искренностьтѫ на тѣзи които тъй даромъ искатъ да работятъ за доброто му.

Ный вече знаемъ доста подробности за планътъ и за нискытѣ интригы на първоначинателитѣ върху осѫщественіето на туй събраніе, както ни сѫ добрѣ познаты и тѣхнытѣ нечисты стремленія, но оставямы, както рекохмы, по-подирь да са върнемъ пакъ на смѣткѫтѫ на родолюбивытѣ и благочестивытѣ имъ подвигы. Сега не щемъ освѣнь за съставътъ на събраніето да кажемъ нѣщо.

Въ събраніето, прочее, станѫло на 2-й Май въ Фенерь между присѫтствовавшитѣ 25 души ный виждамы първы между тѣхъ заимодавцытѣ на черквѫтѫ, състоящи отъ трима души. Единътъ отъ тѣхъ, подъ покровителството на когото *Въкъ* е намѣрилъ за добро да тури станѫлото събраніе, като по-изгодно това за прѣдначертанѫтѫ му цѣль, защото са е радвалъ праведно на почетъ и уваженіе отъ народа, до когато даваше бѣлѣзы че искренно са труди за народа. Той до вчера е былъ между съвѣтницытѣ въ Екзархіѭтѫ трудящъ са съ тѣхъ заедно, споредъ думытѣ на «Вѣкъ», за лошійтъ ходъ на екзархійскытѣ работы; но съблазненъ най послѣ и той и увлеченъ и отъ двамата си събратія, оттегли са отъ съвѣтътъ за да дѣйствува на едно съ тѣхъ за поправяніе на тѣзи работы. Другытѣ двамина освѣнь стръвьна всякѫдѣ, иматъ еще и аджизлѫкътъ на неизбираніето си за съвѣтницы, както сѫ мыслили белкымъ, че като таквазъ тѣ бы могли по-лесно да способствуватъ за оздравеніето на нарытѣ си, а отъ това и ненавистьтѫ и умразѫтѫ къмъ тѣзи които вмѣсто тѣхъ не сѫ способствовали за това.

Вторыйтъ разредъ въ това събраніе съставляватъ хора, които иматъ само аджизлѫкътъ на неизбираніето имъ за съвѣтницы, таквазъ може да са наброятъ трима или четырма, отъ които едны ядуватъ може само за прѣдпочтеніето което е станѫло на другы испрѣдъ тѣхъ, което сматрятъ за докаченіе на честолюбіето си, а другы и отъ завистъ защо да са плаща на нѣкои а тѣмъ не, като сматрятъ себе си и по способны и по-заслуживши.

Третій разредъ съставляватъ хора, които нѣматъ никакѫ цѣль, никакво убѣжденіе, но които бѣхѫ дошли да присѫтствуватъ само за това, да са намѣрятъ въ едно чорбаджійско събраніе, за да са каже че сѫ были и тѣ съ чорбаджіитѣ, и таквазъ може да са наброятъ такожде до трима.

Четвьртый разредъ съставляватъ неотлѫчнытѣ отъ чорбаджилѫкътъ мекерета, които бѣхѫ и по многобройнытѣ, и които не прѣдставляватъ никакво мнѣніе и нѣматъ никакво друго желаніе отъ това дѣто да освидѣтелствуватъ усердіето си да раболѣпствуватъ на чорбаджіитѣ и да докажѫтъ че сѫ вынѫгы похорны на мановенія та имъ.

Като не искамы да кажемъ нѣщо за себе си, както и за двоицѫ еще наши другари, които са намѣрихмы на туй събраніе просто като зрители безъ да вземемъ участіе въ разисканіята и безъ никакво друго намѣреніе, ный ще поменемъ за двамата наши събратія които прѣдставяхѫ най мрачныйтъ и най умразныйтъ шаръ въ разнообразіето на туй събраніе. Прѣдадены на необузданo увлеченіе на страсти и властолюбіе, тѣ присѫтствуваха въ него съ най сатанинскы намѣренія, злорадо сматряще на бываемото по желаніето имъ раздвоеніе между народа и на гыбелнытѣ слѣдствія на своѭтѫ противу народното учрежденіе дѣятелность, въ коѭто намѣрватъ удоволствіе на своето памятозлобіе и своекорыстіе, както свидѣтелствуватъ това вече публично заявенытѣ имъ домогванія.

Най послѣ въ съставътъ на туй събраніе имаше хора съвсѣмъ отъ другъ цвѣтъ, които бѣхѫ пріели да присѫтствуватъ въ него, не като просты зрители, и не съ лошѫ нѣкоѭ цѣль отъ страсть или корысть движимы, но отъ патріотическы чувства и отъ желаніе да видятъ наистинѫ ли народытѣ ни работы бѣдствуватъ, както тѫжбитѣ вече постоянно нѣкои и твьрдятъ, и какво може да са подѣйствува за поправленіето имъ ако наистинѫ тѣ злѣ отиватъ, таквазъ можемъ да наброимъ такожде троица, но тѣ сѫ и които обуздахѫ до нѣйдѣ кривото и лоше направленіе на туй събраніе и задушихѫ проявленіето на нечистѫтѫ цѣль, коѭто задпряхѫ първоначинателитѣ му.

Ето таквазъ бѣхѫ въ кратко елементытѣ които съставляхѫ това събраніе, което ще остане паметно въ новѫтѫ нашѫ черковнѫ исторіѭ по гыбелнытѣ слѣдствія които възима при всичкѫтѫ добросовѣстность на нѣкои отъ присѫтствовавшитѣ въ него.

Но като очертахмы тъй горѣ-долу боитѣ на лицата присѫтствовавши въ туй събраніе, нека ни бѫде позволено да направимъ и двѣ краткы забѣлѣжкы първѫтѫ категоріѭ хора — заимодавцытѣ, както и върху присѫтствіето на онѣзи отъ послѣднѫтѫ — патріотытѣ, които заслужватъ и повече нашето вниманіе, като не давамы никакѫ важность и значеніе на другытѣ присѫтствовавши и като оставямы да си са расправямы съ редакторытѣ на *Въкъ*, които сѫ главната пружина на всичкытѣ машинаціи противу народочерковното ни учрѣжденіе.

Хора смы и лъжемъ са. Не е прочее никакъ чудно ако почитаемытѣ инакъ наши единородци за които е рѣчь, при сключваніето на заемътъ, който сѫ направили на черквѫтѫ, сѫ са излъгали въ двѣ нѣща: въ сѫзнаніето и щедростьтѫ на народа и въ спекулативнытѣ си съображенія. Наистинѫ, не е първица да са излъже нѣкой; не е първица да не сполучатъ нѣкои спекулативны прѣдпріятія и да са не посрѣщатъ домашнытѣ смѣткы съ чаршійскытѣ; при всичко това на тѣзи хора не може да не имъ е криво, не може да не имъ е мѫчно като гледатъ че надеждытѣ имъ са осуетяватъ, като гледатъ че тѣ сѫ пары дали ужь за народа и за народно добро и не могѫтъ да си гы взематъ, а другы нищо не дали и бадехава а взематъ пары, а еще и като си прѣдставятъ че тѣзи бадехаваджіи споредъ тѣхъ сѫ до нѣйдѣ и виновницы на видимѫтѫ и неизбѣжнѫ за тѣхъ загубѫ.

Естественно прочее че на тѣзи хора такъвзито ходъ на екзархійскытѣ работы не можаше да бѫде никакъ поволенъ и разумѣва са че за тѣхъ е твьрдѣ мѫчно да са въздьржѫтъ прѣдъ искушеніето на всяко друго движеніе, което може да подхрани надѣждытѣ имъ съ единъ оборотъ по-изгоденъ за тѣхнѫтѫ работѫ. Но за жалость, тѣ не сѫ домыслили че това тѣхно присѫтствіе въ туй събраніе не е отъ естество да произведе такъвъ благопріятенъ за тѣхъ оборотъ, а напротивъ то съвьршенно съсипва оправданіята имъ, като гы опорочава съ участіето имъ въ незаконны домогванія, които освѣнь дѣто компрометируватъ тѣхнытѣ до сега патріотическы чувства и дѣйствія и зачернятъ заслу-

гытѣ имъ, иматъ и това зло, че подко-
паватъ и кредитътъ на заведеніето отъ
което бы могли да очакватъ единъ
день да имъ са плати и това що е
праведно да взематъ.

Колкото за народътъ ный не можемъ
да мыслимъ че той е таванъ, [illegible]пувъ,
дѣто да са не осѣща и да не [illegible],
че тѣхнѫ милость — заимодавцитѣ не
само не бы са намѣрили на едно та-
квозъ събраніе, но съвсѣмъ бы были
противны и даже най много тѣ бы
выкали противу него, ако Екзархіята
бы управила ходътъ на своитѣ рабо-
ты въ единъ по-исходенъ къмъ жела-
ніето имъ пѫть. А то е доста.

Подиръ това като припомнимъ оно-
ва що казахмы за другытѣ елементы
що влѣзвахѫ въ съставъ на туй съ-
браніе, ный ще повторимъ да кажемъ
че не приписвамы на всичкы намѣре-
нія тъй лоши, каквито можемъ да при-
пишемъ на прѣдначинателитѣ и първо-
виновницытѣ на туй ново движеніе, а
съвсѣмъ не на тѣзи които нарекохмы
патріоты. При всичко това обаче не
можемъ и тѣмъ да простимъ това, дѣто
сѫ показали таквозъ легковѣріе дѣто
да са поддадѫтъ на внушеніята на нѣ-
кои частны лица, еще и като знаіѫтъ
тъй добрѣ тѣхнытѣ нечисты намѣре-
нія, и сѫ пристанѫли, съ присѫтъ-
ствіето си въ туй събраніе, да дадѫтъ
крылѣ и потыкъ на тѣхнытѣ гибелны
долговѣрія, които извѣстно вече нѣ-
матъ за цѣль освѣнъ едно и сѫщото:
**Да расклатятъ положеніето
на Екзархіѣтѫ, и да сни-
жѫтъ нейныйтъ авторитетъ
отъ потрѣбнѫтѫ му высо-
чинѫ.**

И далечь както сѫ отъ таквозъ едно
намѣреніе лицата, за които е рѣчь, не-
могѫтъ да са не сматрятъ като участни-
цы въ подвигътъ на другытѣ, съ това
дѣто сѫ показали недовѣріе къмъ Ек-
зархійското начальство, и сѫ са пове-
ли по тѣхнытѣ доносы. Доста е само
да са вземе прѣдъ видъ колко може
да са побъркатъ и да са повредятъ
отъ това народнытѣ ни работы въ мно-
го отношенія и между насъ и прѣдъ
външнытѣ. Само непріятнытѣ осѣща-
нія които ще почувствува народътъ и
огорченіето, що непрѣмѣнно ще про-
изведе расчуваніето на туй събраніе,
е доста да отвори очитѣ на тѣзи лица,
на които ный говоримъ това, да ви-
дятъ и да познаіѫтъ че не сѫ са на-
мѣрили на добъръ пѫть.

Впрочемъ, за по нататъкъ остава на
просвѣтенѫтѫ тѣхнѫ совѣсть да слѣ-
дуватъ или не въ този пѫть; колкото
за насъ, ный казахмы това което мы-
сляхмы за нуждно да кажемъ.

Турската журналистика.

Турската журналистика слѣдува не-
уморно да са занимава съ любимѫтѫ
и неисчерпаемѫ за неѭ темѫ, за при-
тягането на хлабавытѣ врьскы между
мухаметанскытѣ царовища и княжества
по всѣдѣ на земѭтѫ. Всякога отъ та-
къвъ духъ надъхвана разсказва за вся-
ко движеніе на който и да е азійскы
князь и начальникъ, тълкува всякѫ ду-
мѫ на нѣкой ханъ въ централнѫ А-
зія, и като окрылява надѣждытѣ си
унося са по африканскытѣ приморія,
и като имъ напомня цвѣтущето имъ
състояніе во врѣмето на аравократіѭтѫ,
опытва са да стопли ревностьтѫ
на царя тамо за да са сближатъ по-
тѣсно съ сѣдалището на великыйтъ
халифатъ; туй патріотическо попече-
ніе като захваща отъ голѣмыйтъ фор-
матъ на «Басѫретъ» свършва съ мал-
кѫтѫ «Меджмуа,» за да са повърне
пакъ на обыкновенныйтъ си кругъ
щомъ са даде на това нѣкакъвъ по-
водъ. Сега за сега иматъ думѫтѫ
«Джериден хавадисъ» и «Садакатъ.»

Първыйтъ отъ тѣзи два вѣстника,
като говори за сношенія та между Тур-
ція и царството Фесъ, ето каквы раз-
мышленія прави върху тѫзи темѫ.

«Царовищата Фесъ и Зенгыбаръ на
африканскытѣ приморія лежатъ по-бли-
зу до Турція отъ колкото Кашгаръ
и Ачинъ. И когато поради това тѣзи
царства трѣбаше да прѣбѫдватъ по-
вече свързваны съ насъ, понеже Е-
вропа е прѣобладала, отъ това Фесъ
го водятъ и носятъ Франца и Англія,
а Зенгыбаръ всякога си остава подъ
вліяніето на Англія. Наистинѫ чудно
е какъ Турція, като е завзела вече
приличното положеніе въ европейско-
то равновѣсіе, не са е погрыжила до
сега да прати во Фесъ нѣкой аген-
тинъ за да защищава тамо нейныйтѣ
дипломатическы и търговскы интере-
сы. Може бы сега за сега да са ви-
жда като излишно испращаніето на
търговскый чиновникъ, защото жите-
литѣ на Фесъ сѫ еще назадъ въ ин-
дустріѭтѫ и търговіѭтѫ; но кога взе-
ме нѣкой прѣдъ очи че тази страна
спазена като паметникъ отъ нашество-
вавшитѣ въ Андалузія голѣмы мухаме-
танскы завоеватели, има много сношe-
нія съ тунусского княжество и съ ви-
лаетътъ Тараболусъ и Барбаріѭ, ще
да разбере че е много нуждно за да
са испрати тамо търговскый агентинъ.
а еще по-голѣма нужда е да са свър-
же съ насъ и дипломатическы тая дър-
жава, която, както са доказа въ вой-
нѫтѫ между него и Испанія, привли-
ча всякога погледытѣ на Франція и
Испанія.

Началникътъ на Фесъ като желае
пріятелското съжителство съ подданы-
тѣ на Турція княжества, рѣшилъ бѣ
другъ пѫть да испраща ученицы за
да са учатъ въ медицинското учили-
ще на Александрія. Елате прочее и
ный да експлоатирамы това заявено
расположеніе и да испратимъ званично
нѣкой чиновникъ въ Фессъ и другъ
въ Зенгыбаръ, за да съдѣйствува въ
спазваніе на пріятелскытѣ сношенія.

Жално е наистинѫ да нѣма въ сто-
лицѫтѫ на Турція испратеникъ отъ
онѫзи държавѫ, на коіѭто правдины-
тѣ е признала Европа, и на коіѭто
царьетѣ и главатаритѣ сѫ господару-
вали толкози столѣтія въ Африкѫ.

Сношеніята между Турція и Пер-
сія, знаемъ че другъ пѫть не бѣхѫ
въ точкѫтѫ въ коіѭто днесь са на-
мѣрватъ, по слѣдствіе на това дѣто
сѫ са испратили посланници и отъ
двѣтѣ страны . . . . Сега сношеніята
сѫ до тамъ достигнѫли, щото въпро-
сытѣ що бы възникнѫли между двѣтѣ
държавы рѣшаватъ са по миренъ и прія-
телскый начинъ. Разумѣва са, че ако са
повтори това и съсъ Фессъ, което не е
[illegible] нито по населеніе, ще са про-
изведе ожиданното и отъ всичкы же-
лаемо пріятелско съюзничество. . . .

А «Садакатъ» като съобщава из-
вѣстіето че афганистанскыйтъ Емиръ
Ширъ-Али-Ханъ, като са научилъ за
подчиняваніето на кашгарскыйтъ Ханъ
подъ Турція, пратилъ нарочно човѣ-
цы да му честити за тѫзи умнѫ пос-
тѫпкѫ, и че кашгарскыйтъ князь от-
говорилъ и благодарилъ на Емирина,
и прибавилъ че той далъ добрыйтъ
примѣръ като са признолъ отъ вы-
сокыйтъ халифатъ, исказва благодаре-
ніего си, и съвѣтува щото всичкытѣ
въ Азія народы подражающе примѣ-
рътъ на Якубъ Хана да напуснѫтъ
раздорытѣ които докарватъ взаимнытѣ
имъ съсипванія, и да обърнѫтъ по-
гледъ къмъ центрътъ на исламизма отъ
дѣто могѫтъ да очакватъ спасеніето
си. Въ другъ пакъ единъ свой листъ,
истыйтъ вѣстникъ, като опровергава,
прѣснѫтыйтъ отъ другы вѣстницы
слухъ, ужь че бухарскыйтъ Емиринъ,
като не одобрявалъ това що направи-
лъ кашгарскыйтъ владѣтель, защото
отсѣкълъ пары въ името на Н. В. Сул-
тана, поискалъ помощь отъ Россія,
исказва надеждѫ че Бухара никога
нѣма да прѣдпріеме каквѫзи мѣркѫ,
която повреждa и нейныйтѣ и на съ-
сѣдытѣ и интересытѣ. Споменува еще
че когато прѣди четыри годины былъ
дошелъ въ Цариградъ посланникъ отъ
Бухарѫ Абд-улъ Хая ефенди, за да
поиска помощь за господаря си, дало
му са отрицателенъ отговоръ само и
само защото това княжество бы на-
мѣрило спасеніето си въ раздорътъ и
сблъсканіята съ единовѣрнытѣ си съ-
сѣды; и отъ това реченныйтъ турскый
листъ изважда, че правителството на
Бухарѫ, като не сполучи покровител-
ството на Турція, раскаяло са е за
това що е направило вече, а като
знае и силѫтѫ на Турція, никога не
ще дерзне да стигне до таквызъ изу-
мены постѫпкы.

Таквызъ сѫ прочее размышленія-
та на турскый печатъ, колкото са касе
до външныйтъ османскый свѣтъ, и до
начинътъ по който оздравяванъ той
може единъ день да стигне до единѫ
въжделѣнинѫ точкѫ на благоденствіе и
независимость.

Колкото за вѫтрѣшното състояніе
на дръжавѫтѫ, турскыйтъ печатъ при-
порѫчва на Имп. Правителство като
най важнѫ грыжѫ въсправяніето на
финанцитѣ на дръжавѫтѫ и развитіе-
то на публичнытѣ дѣла, като мысли
че положенныйтѣ до сега старанія за
засилваніето на военнытѣ силы по су-
хо и по море сѫ достаточны; такъвъ
е поне духътъ на слѣдующійтъ членъ
въ «Джериден хавадисъ.»

«Османската имперія отъ нѣкое врѣ-
ме на самъ полага голѣмы грыжи, ка-
то всяка голѣма сила, за да уякчи
огражденіята си. Когато отъ крайный
край твърдынитѣ по Средиземно и
Черно море си бѣхѫ якы, сега на по-
слѣдъкъ намѣри са за добрѣ да ста-
нѫтъ и нѣкои прибавкы, дори и самъ
военныйтъ министръ ходи лично да
пригледа твърдынитѣ по Черно море,
а скоро ще направи сѫщото и за
твърдынитѣ по Средиземно море. Ра-
ботяньето за укрѣпленіе на Варненско-
то пристанище са кара дѣятелно,
както и за Шуменъ и околнытѣ сго-
ды мѣста, а Махмудъ паша, министрътъ
на главный штабъ ходи на Варнѫ
та гы пригледа. Укрѣпленіята на Бо-
сих отиватъ единомъ напрѣдъ, а Ва-
ліята на Ерзерумъ не щади никаквы
жертвы за построеніето на укрѣпле-
ніята на този градъ; сѫщо тъй и ра-
ботяньето за укрѣпленіята на Синанъ
са кара дѣятелно. Топоветѣ съ които
са въоржаватъ тѣзи твърдыни, като
сѫ отъ най ново изнамѣрваніе, даватъ
всякѫ безопасность за въ бѫдуще.

Иждивенныйтѣ количества за напра-
вяніе на единъ общъ дебой (влагали-
ще за военны припасы) сѫ твърдѣ о-
громны; прави са сега и единъ осо-
бенъ дебой за топове. Изъ Америкѫ
непрѣстанно са прѣнасятъ пушкы и
топове, отъ другѫ страна другы тука
са правятъ, а че не са прѣнебрѣгватъ
и подводнытѣ машины.

Сухопѫтната войска са намѣрва въ
цвѣтуще състояніе; бронираната флота
[illegible] турската
войска, като включимъ и войскытѣ на
подданнытѣ княжества може да надми-
не милионъ и половинѫ. А сама Тур-
ція въ случай на войнѫ може да рас-
полага единъ милионъ войскѫ и реди-
фы; за управленіе на войскѫтѫ има
доволно чиновницы, както и за упра-
вяніе на флотѫтѫ. Всичко това е ста-
нѫло съ грыжѫтѫ на Н. В. и праве-
дно може да каже нѣкой че военно-
то развитіе у насъ е далеко прѣкра-
чило търговското. Така прочее съ
много трудове като смы приготвили
толкавѫ силѫ, нужда е вече да при-
мислимъ за спазваніето ѝ, което са
сполучва чрѣзъ умноженіето на до-
ходытѣ и на богатството на мѣстото.
Ето длъжностьта на управляющытѣ,
което и самытѣ обстоятелства допу-
щатъ; като си приготвихмы ведньжь
силѫ съ коіѭто можемъ да отблъснемъ
всякѫ належащѫ бѣдѫ, можемъ недо-
качены да са прѣдадемъ на мирнытѣ
дѣла, като продобрявамы състояніето на
хазнѫтѫ на дръжавѫтѫ, и размножа-
вамы срѣдствата на съобщеніето.

Министерството съставяно отъ мѫ-
жье ревнители и напрѣдничавы, вѣрва-
мы че нѣма да занемарятъ и тѫзи ва-
жнѫ темѫ.

Въ другъ си единъ листъ «Джери-
ден Хавадисъ,» като взема прѣдъ
видъ изобщо състояніето на мѣстото,
скърби и тѫжи за хлемавостьтѫ и
дембелликътъ, отъ които сѫ обладаны
жителитѣ на разны мѣста отъ импе-
ріѭтѫ, като гледатъ да въвеждатъ са-
мо пороцытѣ и недостаткытѣ на евро-
пейскѫтѫ цивилизація, безъ да са
ползуватъ ни най малко отъ истинны-
тѣ нейны прѣимущества; гади гы за
тѣхното на салтанатъ и раскошность
приучваніе и за употрѣбеніето на спир-
товитытѣ питія, които докарватъ най
гыбелнытѣ послѣдицы за человѣческо-
то тѣло, и най послѣ като гы при-
думва и увѣщава да са вдадѫтъ къмъ
индустріѭтѫ и къмъ развитіето на
публичнытѣ дѣла, привожда за подра-
жаніе примѣрътъ на Россія, за коіѭ-
то като станѫла дума съ единъ Френецъ,
когато този който пише това въ
турскый листъ пѫтувалъ по Европѫ,
чулъ былъ че тя и самѫтѫ Европѫ
надминѫла, понеже въ петдесеть го-
дины отгорѣ направила и са ползува
отъ седмь хыледы фабрикы, когато Е-
вропа въ сто и осемдесеть годины
едвамъ е направила два ката повече.

Изборытѣ въ Румунія.

Въ тѫзь годишнытѣ изборы въ Румунія
опозиціята е работила съ твърдѣ голѣмѫ
дѣятелность и направила голѣмы жертвы за
да сполучи ако не вышегласіе, а то баремъ
по голѣмо меншегласіе отъ колкото е имала
въ минѫлѫтѫ Камерѫ. Отъ другѫ страна
и правителството бѣ взело всичкы мѣркы за
да направи да не сполучи опозиціята и
най вече да са не изберѫтъ онѫзи лица отъ
които поради тяжестьтѫ имъ са бои прави-
телството и могѫтъ да докарать важны прѣчкы
въ Камерѫтѫ. И кажи че правителство-
то повечето и сполучи, защото много отъ
тѣзи лица не быдохѫ избраны, и тъй опо-
зиціята не ще има да брои въ Камерѫтѫ
повече отъ 15 гласа, между които нѣма ни
г. Мана, бывшійтъ градскый началникъ, ни
Гыка Самоскыйтъ нѣкога князь, ни другы
еще нѣкои лица като г. г. Телль, И. Іоанес-
ско, И. Бларембергъ и К. Градищяно и дрг.

Правителството са намѣсило твърдѣ много
въ изборытѣ, но искатъ да кажѫтъ че не
можало никъ да стори, защото вѣрватъ че
ако бы да сполучала опозиціята, мѣстото
щѣло да дойде до крайнѫ анархія. Понеже
консервативната часть отъ опозиціѭтѫ са
съединила съ партіѭтѫ на демагогытѣ, кое-
то съ крайнѫтѫ си дѣятелность и упорство
води кѫдѣто ще народътъ и особенно нео-
пытното юношество; така поне са оправда-
ватъ насилствующитѣ и казуватъ че тая
партія, т. е. партіята на червенытѣ са про-
гласила безбоязливо противу сѫществующій
редъ (статуквото); за туй ужь неможало и
нетрѣбало съвѣтницытѣ на князя да оставятъ
него и мѣстото на расположеніето на человѣ-
цы отъ прѣвратътъ.

На 1866 когато властьта бѣше въ рѫцѣ-
тѣ на червенытѣ, станѫ нужда да са распу-
сне Камерѫтѫ и да станѫтъ другы избори.
А защото тогазь имаше силна опозиція отъ
консервативнытѣ, тогашното правителство отъ
червенытѣ, за да осуети тѣхнѫтѫ дѣятел-
ность, измысли способътъ да откупи човѣцы
отъ простолюдіето, които ображи съсъ сопы
и направи отъ тѣхъ едно тѣло наречено «пя-
тяушки» което тури подъ начальството на нѣко-
го си попъ Григорія. Тѣзи орѫдія бѣхѫ
станѫли бичь на горкытѣ избиратели и най
вече на народътъ; този злонравенъ способъ
сѫ употрѣбили всичкытѣ правителства които
сѫ управлявали мѣстото отъ 1860 г. до сега.

Подиръ паданіето на червенытѣ, начальство-
кой си попъ Яня по безобразниѫтѫ отъ пъ-
рвыйтъ, него употрѣбило и днешното пра-
вителство да смущава, да біе и да насилва
избирателитѣ да не даватъ гласъ за лица отъ
опозиціѭтѫ. Имала наистинѫ и опозиція-
та своитѣ сопаджіи, но на правителството
което има и войскѫтѫ и полиціѭтѫ срамотно
нѣщо е да има и таквызъ орѫдія на насилство
и потисканье.

Отъ началото еще на изборытѣ опозиція-
та въ Букурещъ имала всякѫ вечеръ общы
събранія въ които са стичало голѣмо множе-
ство народъ и слушалъ несито революціон-
нытѣ бесѣды на различны бесѣдницы и най
вече на нѣкого си К. Флева, на профессора В.
Флореска и дрг. Распаленытѣ млады раздра-
знены отъ тѣзи бесѣды, на чело имуще ре-
ченнаго Флева, отиватъ скупомъ въ муници-
палитетътъ (беледіето), за да истикатъ отъ
тамъ надзирателнѫтѫ комисія и да завзе-
матъ тѣ ковчежето на гласоподаваніята, но со-
паджіитѣ гы нападатъ и войската гы отблъ-
сва прибиты. Това станѫло въ Сѫботѫ. Въ
Недѣлѭ станѫло прѣзъ деньтъ общо събра-
ніе въ което държалъ бесѣдѫ г. Флева и І.
Братіяно, който можилъ да въдушеви наро-
дътъ до толкозъ щото слѣдъ неговатѫ бесѣ-
дѫ чуло са гласъ отъ множеството. *Долу
Министерството!* Въ туй събраніе са
прѣдложили отъ опозиціѭтѫ и шестьтѣ кан-
дидати за депутаты отъ столицѫтѫ, защото
въ сѫщѫтѫ недѣлѭ щѣли да станѫтъ из-
борытѣ на депутатытѣ отъ градътъ. Имената
на тѣзи кандидаты печатани на касче чер-
венѫ книгѫ са раздали на народа.

Въ тѫзи Недѣлѭ отъ сутриньтѫ са за-
бѣлѣжвало извънредно движеніе въ градътъ
и правителственни и опозиціонни са приго-
твили на жестокѫ борбѫ. Градътъ Буку-
рещъ избира шесть депутаты, гласоподава-
ніето става въ петьтѣ отдѣленія на градътъ,
а за шестото отдѣленіе избираніето става въ
залѫтѫ на муниципалитетътъ. На 9 часа
сутриньтѫ по Европейскы, когато да са из-
берѫтъ надзорнытѣ комисіи, борбата са зах-
ваща, сопаджіитѣ и отъ двѣтѣ страны захва-
щатъ умразното си посланіе, да удратъ си-
рѣчь немилостиво противницытѣ си гражда-
ны, голѣмо смущеніе станѫло въ всичкыйтъ
градъ; войската тичала на всякѫдѣ да въ-
станови редътъ; опозиціоннытѣ завладѣватъ
двѣтѣ отдѣленія червеното и зеленото, но съ
много трудъ и ако да не бы са намѣсила
тъй круто полиціята, опозиціята щѣла да
бѫде господарь и на петьтѣ отдѣленія, защо-
то народътъ въ столицѫтѫ былъ твърдѣ
прѣдубѣденъ отъ опозиціѭтѫ противу пра-
вителството.

Въ сѫщыйтъ день професорътъ В. Фло-
реско и адвокатинътъ г. Маню събрали уче-
ницытѣ и множество народъ та имъ говори-
ли за Буковинѫ и распалили патріотическо-
то чувство на по-простытѣ па гы повеждатъ,
и съ другы още нѣкои отиватъ на муници-
палитета. Но войската гы неприпусна-
тѣ останѫли отдалечь да гледатъ. Татъкъ о-
близу има нѣколко кръчмы. Идва нѣкой т
казва на водителитѣ на разяреното мно-
ство че най страшныйтъ отъ сопаджіитѣ
полиціѭтѫ Илія Чабашь, съ единого отъ съ
братіята си, са намѣрвалъ въ тѣзи кръчм
Множеството са спуша напада и убива р
ченныйтѣ двама сопаджіи. Стражаритѣ от
лиціѭтѫ са притичатъ на мѣстото на зл
дѣяніето, но народътъ са впуща и враз
тѣхъ, и съ револвери ранили седмина от
тѣхъ, но убитъ нѣма ни отъ тѣхъ ни от
народътъ. Додѣ дойде войската народътъ с
распилява. Слѣдъ малко пристигна и
ныйтъ министръ съ нѣколко войски вонвѫ
Тогазь страхъ обзелъ цѣлый градъ и всичкы
улицы по тѫзь страна гы была завзела во
ската. Въ сѫщото врѣме на друго мѣсто
градътъ става друго сбиваніе между со
джіитѣ на двѣтѣ партіи, въ което единъ
ченикъ са убива и мнозина са ранятъ,
ка са виждa да сѫ отсѣкли рѫцѣтѣ на
Яни. Ученицытѣ съ народътъ са помѫ
скупомъ да идѫтъ при князьтъ, въ Кот
чанъ, но войската която была завзела п
щата не гы припусна. Най послѣ
мр кнѫло народътъ са уталожилъ, но
ската останѫла будна цѣлѫ нощь и на кр

До 2-й Майя са свършили изборитѣ
селскытѣ расподѣленія съ които въобще
свършватъ изборитѣ и са повраща пъ
спокойствіе.

Никога другъ пѫть не сѫ ставали въ Р
мунія избори толкозъ мятежны и прив
жены съ кръвавы епизоды, каквото тѣзи
слѣднитѣ. Имало е на въръ и по области
сблъсканія но не тъй серіозны както въ ст
лицѫтѫ, дѣто въ послѣдното сблъсканіе н
родътъ тичалъ по улицытѣ и выкалъ «З
твяряйте си дюкенытѣ! Революція има!
муниципалитетътъ са трепетъ.» И наистин
търговцитѣ отъ страхъ си изпозатворили д
кенытѣ и магазитѣ.

Опозиціоннитѣ вѣстници сѫ пълны съ пр
тестаціи отъ всичкытѣ области на Держав
тѫ противу беззаконіята и намѣсваніята к
то направило правителството чрѣзъ свои
органы въ изборытѣ. Но малко са обр
вниманіе на тѣхъ, защото естественно ко
не сполучатъ протестуватъ са, и протес
ціитѣ са виждатъ прѣкалены.

Мнозина сѫдиницы и другы чиновник
отъ опозиціѭтѫ както и градоначалника
Мано си дали оставкытѣ по причинѫ
правителството беззаконновало въ изборы
Но правителството безъ да даде и най мал
значеніе на оставкытѣ имъ назначило друг
на мѣстото имъ. А отъ вчера и завчера
захванѫло и да лови нѣкои отъ първовин
ницытѣ на смутоветѣ и да гы затваря. Т
уловили сѫ и запрѣли професора на ака
міѭтѫ В. Флореска, бывшійтъ градскый с
вѣтникъ г. Флореска, авокатытѣ Флева, Ву
туреска, бывшійтъ колонелъ Гергела, генер
и другѣ.

Голѣмѫ и безпримѣрна дѣятелность е р
вилъ въ днитѣ на изборытѣ отъ правите
ственнѫ страна първыйтъ министръ Кат
джи, нему са и длъжи сполукати на прѣдс
лѣніето.

Дописки на «Напрѣдъкъ».

—o—

Руссе, 3 Маия 1875. — За ходътъ на
общественнитѣ български работи въ нашийту
градъ отдавна не се е писало. Това обаче
не значи, че нѣма що да се пише за тѣхпро
— не сѫ тие медъ и млѣко; работата е, отъ
оние, на които по прилѣгва да пишатъ не срѣ
залавятъ о такива маленкости, дрѫжката еще
перото е съ стотинитѣ по леко отъ дървоскѫ
съ което се удря билятъ. И новини, отъ
които би се живо интересувала публиката
не липсуватъ: слава Богу «Источнитѣ» и
реченъ нашъ «Парисъ» плува въ изобилие
отъ такива новини. Азъ се залавямъ да
пиша по нѣщо и за двѣтѣ, и вѣруваме, ч
ще да бѫдете добри да отстѫпите на доп
ската ми нѣколко отъ тѣсинтѣ колони на
стоуважаемийтъ вашъ вѣстн. «Напрѣдъкъ»

Зафащамъ отъ училищата. Тие напоре
въ нашийтъ градъ. Българското Руссе и
5 мѫжки училища и 3 дѣвически. По едно
отъ двѣтѣ тие по полове раздѣлени на
пове училища влизатъ въ редътъ на така
реченитѣ *главни*, остаткътъ сѫ основн
които (съ исключенье на дѣвическитѣ)
распоредени по едно на всѣка махала. Т
Варошьтъ, Гердапътъ, Крайтъ и Чукур-ч
тликъ иматъ по едно мѫж. основно учи
ще; дѣвически има само въ първата и
послѣдната отъ тие махали. Главнитѣ и за дѣв
та пола сѫ во Варошьтъ. Отъ 4-тѣ основни
мѫж. двѣтѣ си иматъ зданія нарочно за у
чилища, другитѣ двѣ — нѣ. Така гердапско
то, което влиза въ категорията на *нѣ*, е на
станено въ една темна, низка и тѣсна ста
расположена между два источника на лоша
воня — отъ една страна излѣзътъ на учили
щето, отъ друга боклукътъ отъ говедата,
що дѫржатъ въ земникътъ на сѫщата кѫща.
Слѣдователно ученицитѣ отъ тая махала сѫ
вѣрвни да са развиватъ и тѣлесно и ум
ствено въ стая по нехелна и отъ куринкъ.

Олтарътъ на науката и въспитанието
малкитѣ дѣтца въ Крайтъ твърдѣ малко прѣ
восходи тоя въ Гердапътъ. Като кафене и
кръчма за каквото се е готовѣло да ста
нинѣшното Крайненско училище е малко
широчко, по високо и по освѣтлено, та и
лѣжи между источници злоухания, както
Гердапското. Ала тука ученицитѣ два пъти
по много отъ тие въ Гердапътъ, та отъ то
се произвѣжда като речи сѫщийтъ прах
и сѫщата воня, каквато е и въ училището
на казаната махала. Но Крайнене излѣзоха
доста разумни за да се испречатъ на

ѣтъ на тѣлесното похабѣванье на рожбитѣ си. Тие си подигнаха училище, но виждте, не ученицитѣ ще да се прѣместатъ въ него, ако ще Господь, подпрь 5 год., защото на бащитѣ Крайнене поискаха да се прославятъ, безъ обаче да се простратъ споредъ чергата си. Съградиха си тие училището и, като оставимъ това, че по планътъ си приличa на кѣшла, направиха го така голѣмо и толко ѣко, щото помислилъ би човѣкъ, че изградиде Вавилонска кула противъ вѣрвенѣето на лекитѣ дѣтца, за да не би нѣкакъ тие послѣднитѣ слѣдъ 1000 год. да я разсипятъ съ това си вѣрвенье. Правиле, нашитѣ г да Крайнене, струвале, смѣдиле и слѣдъ като покриха училището си оставиха го. Дорь дойде до това си положенье голѣманското това зданье, милостьта имъ, махаленитѣ задлѣжнѣха на дюлгере, керестеджии и на много други обожатели на дѣртийтъ интересъ до 20,000 гр., а за да се доискара и излѣзе отъ нахлутийтъ му *башъ калпъ* това училище трѣбуватъ поне още 30,000 гр., които съ дѣлгътъ насѣдно ставатъ цѣли 50,000 гр. Виждте количеството и смѣдете колко години още ще да гѣлтатъ прахъ и ще да дишатъ воня рожбитѣ на крайнеци за да исплащатъ глупоститѣ на бащитѣ си.

Мерамѣтъ на Гирдапчане за съгражданье на какво годѣ училище въ махалата си е непроницаемъ за мойтъ умъ. Тие имать събрани до 7,000 гр., въ това количество е твѣрдѣ недостаточно за съзижданье на училище нѣ по долньо отъ недоправеното крайненско. Въ насъ за разумното нѣма надваряньe, — това става за глупоститѣ. 3,000 гр. още трѣбуватъ и ще да може да се спритѣрха едно доста прилично училищно зданье и за момчета и за момичета, но хората смѣтатъ, че то трѣбувало да е голѣмо и ѣко, па макарь и не било необходимо това: нуждно е негли да кичимъ и училищата си като цивилизованитѣ наши кукли и кукли съ сукмяни тѣсни дрѣхи, съ бомбеляи чепици, съ очила на зѣркалетѣ, съ кльвѣрджикъ косми на кухитѣ глави и съ капели на кратунитѣ; на кѣсо, да ги направимъ така, щото да питаме споредъ една твѣрдѣ умна нар. поговорка: *нашь Кольо дойде съ калпакъ, но незная имаше ли той глава.* Нека взематъ подъ вниманье г-да Гирдапчане тие ми думи.

Другитѣ училища, както рѣкохъ, си имать и зданията, за това минувамъ да кажа нѣщо и за учителитѣ. Главнитѣ ни учители съ младежи свѣршили курсътъ на наукитѣ по Европейски срѣдни училища. Всичкитѣ тие съ компетентни по прѣподаваемитѣ си прѣдмѣти. Вѣнкашната имъ обхода е добра, но нѣ и толкозъ пофална, каквото би трѣбувало да иматъ всичкитѣ учители в'обще. Нѣкои отъ тѣхъ обичатъ да си поиграватъ повечко на билярдъ, драго имъ е да се поокопитватъ по множко, че и твѣрдѣ иматъ воля да си потропуватъ нѣ по нашенски, но отъ г-ди Учителитѣ [illegible] нѣкои. Основитѣ ни учители и тие съ младеже достатъ развити и способни за службата, която притѣжаватъ. До колкото съмъ могалъ да вникна въ обходата на тие момци, азъ мохъ да узнаи, че тя въ тѣхъ е пофална; единъ само — най младийтъ отъ тѣхъ — не ми са никакъ хареса. Азъ не желая да наскѣрбивамъ тие, на които искамъ да кажа двѣ думи за поправяньето на кусуретѣ имъ, и слѣдователно азъ ще да се възпѣржа да му въздамъ споредъ работитѣ. Ще да започна само да не упражнява нѣкои отъ тѣхъ непохвални чувствования и да остави протестанството, въ което се е влюбилъ нѣщо отъ 2 години насамъ, защото това съ по-сѣрьшки, които твѣрдѣ злѣ го прѣпоръчуватъ и като народенъ учитель. Имахъ да прѣпоръчамъ нѣщо и за г-на Кипровски, учителятъ по, отъ звучната метода, въ тъй като, критикуваньето на дѣлата на нѣкое лице, нашата пословица ги взема за подигравание и зла прѣпоръка на това лице, то азъ оставимъ врахъ самаго него грижата да поправи твѣрдѣ важнитѣ си недостатоци при прѣподаванье и обходата съ маловъзрастнитѣ си ученици. [1])

Вситѣ тукашни училища съ подъ надзоръ на четворица настоятели. Тие толкова добрѣ си вѣршатъ обязаноститѣ, щото ако би ги попитале колко и кадѣ съ училищата, они би подигнале рамена. Отъ оние, които иматъ какав годѣ дѣлъ отъ дѣлжности въ училищата, за пофала е само г-нъ Николчо Цонаковъ, общинскийтъ кассиеринъ, който не е подбудилъ никакво неодуванье противу си отъ учителитѣ. Той дава редовно и точно платитѣ и съ това насѣрдча учителитѣ въ работитѣ имъ.

(*Слѣдува*).

—

Дрѣново, 17 Априлъ 1875.

Читалищното ни благодѣтелно дружество, като съзаме разстроенитѣ си силы и прѣдпріеме работатѣ си енергично, ще принесе доста голѣмъ ползѣ не само въ градеца ни вътрѣ, но и въ окрѣжието, защото училищата въ окрѣжието ни съ такыва, щото не си струва трудътъ да са каже че има училища и учители. Псалтирджіи и Наустничари учителитѣ зарѣчватъ на ученицитѣ си да идватъ само тогава, когато вали дъждъ, а когато е врѣмето добро, тѣ не трѣба да идватъ, защото и учителитѣ си имали полскѣ работѣ, а пакъ иматъ годишнѣ платѣ по 1,800—2,000 гр. За да могатъ селскитѣ ни училища да са посъживѣятъ и да са подбудѣятъ селенитѣ къмъ просвѣтатѣ, нужно е Нахійския ни съвѣтъ заедно съ Читалищното наше дружество да положатъ старанія и работата е въ редътъ си.

Сега нека кажѣ и двѣ думы за Обществото на градско.

Въ нашія градецъ има три черковы, а споредъ това и три махалы. Сѣка махала са грыжеше за поддържаньето на учителитѣ си. Ако пытате, г-не редакторе, какъвъ редъ е владѣлъ въ тѣзи училища, азъ не могѣ ви го опрѣдѣли. Съ една дума, училищата си оставахѣ съ призванието както и учителитѣ безъ да отговарятъ на назначението си.

Нѣкои отъ нашитѣ граждани, а най-вече Срѣдньо-махаленцы, като желаехѣ да поправятъ тъзи училищнѣ анормалность, поискахѣ да си осредоточатъ, както училищата подъ едно общо управленіе, тъй и доходытѣ на капиталитѣ да са повѣряватъ на единъ общъ кассіеринъ, отъ който доходъ да са поддържатъ мѣжкытѣ и дѣвическы училища. Отъ тритѣ махалы ще са събере единъ капиталъ отъ 13,000 лиры съ подаренытѣ 500 австрійскы жалтицы на покойнаго ни съотечественника Максима Райковича. и тогава ще бѣде лесно поддържанието на учебнытѣ ни заведенія, като са опрѣдѣли за управленіето имъ едно добро училищно настоятелство. Това са прѣдложи нѣколко пѣти отъ Средньомахаленцы, като свикахѣ своитѣ съотечественицы и отъ двѣтѣ махалы, и направихѣ два три пѣтя засѣданія за да са разиска този важенъ прѣдмѣтъ; но махаленытѣ безъ да иматъ законны причины да са оттеглеватъ, не склоняваxѣ, защото имъ бѣше жално, вижда са, да останятъ старѣтѣ системѣ на ученіето и да влѣзатъ подъ дневныя училищенъ редъ. На това са противихѣ даже и днесь са противятъ и не влѣзватъ въ този благоразуменъ и общъ пѣть за нашето просвѣщеніе и образуваніе. Черковата на махалѣтѣ Св. Богородица была малка, та трѣбало да са иждивява за неѣ 1200 лиры. Извиненія съвсѣмъ незаконны. Като градимы и сы съградили великолѣпны Божіи храмове, каквы свещеницы въ тѣхъ служатъ? Каква молба прѣдъ Бога са прави въ тѣзи великолѣпны храмове за които огромно количество пары съ са потрошили, когато човѣкъ като влѣзе въ тѣхъ за недостойнытѣ черковны служители трѣба отъ гнѣвъ да излѣзе на вънъ. . . Отъ почитаніе къмъ печатътъ азъ нѣма да говорѣ на дълго за двама-трима отъ тѣхъ, които никога не пстьвръзватъ отъ вино! Стига само да си помыслимъ, какво пристѣпленіе правимъ ный тъй на святытѣ си христіанскы длѣжности! Желателно е да надникнеше малко онзи комуто са пада и да види какви ни съ священницытѣ, каква нравственость иматъ и какъ извършватъ божественнытѣ таинства.

Най послѣ, съ помощьта на епархіялныя съвѣтъ, отъ който съвѣтъ са призовахѣ нарочно отъ Средньо-махаленцы хора, които желаѣтъ да видѣятъ градеца си въ цвѣтуще състояніе въ учебно отношеніе. Дойохѣ трима мина, свыкахѣ и отъ трыгѣ махалы по [illegible] като имъ са предложи [illegible] Основитѣ ни учители и тие съ младеже доста развити и способни за службата, която притѣжаватъ. До колкото съмъ могалъ да вникна въ обходата на тие момци, азъ мохъ да узнаи, че тя въ тѣхъ е пофална; единъ само — най младийтъ отъ тѣхъ — не ми са никакъ хареса. Азъ не желая да наскѣрбивамъ тие, на които искамъ да кажа двѣ думи за поправяньето на кусуретѣ имъ, и слѣдователно азъ ще да се възпѣржа да му въздамъ споредъ работитѣ. Ще да започна само да не упражнява нѣкои отъ тѣхъ непохвални чувствования и да остави протестанството, въ което се е влюбилъ нѣщо отъ 2 години насамъ, защото това съ по-сѣрьшки, които твѣрдѣ злѣ го прѣпоръчуватъ и като народенъ учитель. Имахъ да прѣпоръчамъ нѣщо и за г-на Кипровски, учителятъ по, отъ звучната метода, въ тъй като, критикуваньето на дѣлата на нѣкое лице, нашата пословица ги взема за подигравание и зла прѣпоръка на това лице, то азъ оставимъ врахъ самаго него грижата да поправи твѣрдѣ важнитѣ си недостатоци при прѣподаванье и обходата съ маловъзрастнитѣ си ученици. [1])

Вситѣ тукашни училища съ подъ надзоръ на четворица настоятели. Тие толкова добрѣ си вѣршатъ обязаноститѣ, щото ако би ги попитале колко и кадѣ съ училищата, они би подигнале рамена. Отъ оние, които иматъ какав годѣ дѣлъ отъ дѣлжности въ училищата, за пофала е само г-нъ Николчо Цонаковъ, общинскийтъ кассиеринъ, който не е подбудилъ никакво неодуванье противу си отъ учителитѣ. Той дава редовно и точно платитѣ и съ това насѣрдча учителитѣ въ работитѣ имъ.

(*Слѣдува*).

—

Дрѣново, 17 Априлъ 1875.

Читалищното ни благодѣтелно дружество, като съзаме разстроенитѣ си силы и прѣдпріеме работатѣ си енергично, ще принесе доста голѣмъ ползѣ не само въ градеца ни вътрѣ, но и въ окрѣжието, защото училищата въ окрѣжието ни съ такыва, щото не си струва трудътъ да са каже че има училища и учители. Псалтирджіи и Наустничари учителитѣ зарѣчватъ на ученицитѣ си да идватъ само тогава, когато вали дъждъ, а когато е врѣмето добро, тѣ не трѣба да идватъ, защото и учителитѣ си имали полскѣ работѣ, а пакъ иматъ годишнѣ платѣ по 1,800—2,000 гр. За да могатъ селскитѣ ни училища да са посъживѣятъ и да са подбудѣятъ селенитѣ къмъ просвѣтатѣ, нужно е Нахійския ни съвѣтъ заедно съ Читалищното наше дружество да положатъ старанія и работата е въ редътъ си.

[1]) Ный бы и необнародвали тѣзи нѣколкото нашки на почитаемый си дописникъ ако невиждахмы тѣ съ отъ искренно сърдце за поправленіе, а не отъ страсть за укоръ. Ред.

[1]) Ный бы и необнародвали тѣзи нѣколкото нашки на почитаемый си дописникъ ако невиждахмы тѣ съ отъ искренно сърдце за поправленіе, а не отъ страсть за укоръ. Ред.

старание каквато показа въ този случай, доста голѣмъ ползѣ ще да принесе на своето отечество. Слѣдъ това дѣло, трѣба тогава да обърнатъ главното си вниманіе върху добрыя училищенъ редъ да отворѣятъ пѣтьтъ на просвѣщението и образованието за своитѣ съотечественицы не само за градеца ни, но да са погрыжи и за училища въ окрѣжието си.

—

Свищовъ, 14 й Априлъ 1875.

Господине Уредниче!

Споредъ обѣщанието си отъ 8-й миналыйтъ, ако и късно, азъ за да не останѣ отъ думѣтѣ си, пишѣ ви и настоящето си, което е за подробностытѣ въ извършванието на тържественыйтъ праздникъ, въ честь на даденыйтъ ни Высочайшый Царь Фермань, съ когото ся потвърдява самостоятелностьта на българскѣтѣ нашѣ церковѣ.

Знайно е че Фермантъ е издаденъ въ послѣднійтъ день на Февруарій, въ ный тука правимъ тържеството му на 1-й Мартъ. А тъзи год. понеже 1-й Мартъ бѣше въ сѣбботѣ, а пакъ за да стане празднуванието по тържественно, отложи ся за въ Св. Недѣлѣ.

Подробноститѣ на тържеството сѣ слѣдующитѣ: Споредъ рѣшението на общинскыты членове, станѣ моноклисія въ центъра на градътъ ни, въ църквата Св. Преображенія.

Рѣшено и сторено.

И тъй на утрешныйтъ день, сир. въ Св. Недѣлѣ, като ся затворихѣ другытѣ церкви *) народътъ ся стече въ горепоменѣтѣтѣ церковѣ, гдѣто подъ началството на Негово Благог. Отца Ик. П. Алексія, съ още други нѣкои отъ священицити, извърши ся тържественно божественнѣтѣ службѣ. (Защото Нѣг. Благог. Отецъ Ик. П. Христо бѣше по селата за събираніе на владычинѣ).

Какъ и да е, г-не редакторе, трѣбваше да ся каже и въ църквата едно словце нѣ, по злощастію, единъ отъ глав. ни учители, който ся бѣ приготвилъ да каже слово, въ това време бѣше нерасположенъ съ здравието си, и словото остана неказано. Слѣдъ отпустъ на божественнѣтѣ службѣ, народътъ слѣдъ священицытѣ и учителятъ, съ литаніѣ, отиде въ читалищныйтъ салонъ, който бѣше приготвенъ за послѣсловието на тържеството; и слѣдъ обычныйтъ водосветъ, ученицыты подъ управленіето на учит. Г-на Я. С. Мустакова, испѣхѣ едно доста живо и трогателно многолѣтствіе на Н. И. Вел. Султана. Слѣдъ многолѣтствіето, единъ младъ, нѣ пакъ отъ глав. учит. — Г-нъ М. Бѣлчевъ, роломъ отъ Щипъ (македон.), въспитанъ въ Пилзенъ (чехско), изрѣче едно доста живо и трогателно слово, и до колкото азъ можѣхъ да го разберѣ, то бѣше историческо и се отъ черковнѣ точкѣ зрѣнія. Словото трая почти $^{3}/_{4}$ отъ часа, и както ся гледаше бѣше твърдѣ малко приготвено на книгѣ, а остатъкътъ ще. Наистина г-не редакторе [illegible] да ся хвалѣтъ учен. съ учит. Г-на М. Бѣлчева за опытныты му преподаваны уроцы, та за това и азъ не могѣ да го не похвалѣ, «халатъ му майчино македонско мѣко! хвала на Щипъ, който е родилъ такъвъ сынъ, когото като отхранилъ, отпратилъ го и въ странство на науки за общенародна ползѣ.» «Конецъ дѣло краситъ» казва нашата пословица; та и Г. М. Бѣлчевъ украси конеца на словото си съ увѣщаніе какъ народното ни добруваніе има голѣмѣ нуждѣ отъ науки, безъ коѣто народътъ ни е злѣ опадналъ. Слѣдъ словото, ученицыты пакъ испѣхѣ нѣколко пѣтя многолѣтствіето и още другы нѣкои народны пѣсни, а народътъ, като ся ръси по обычаю отъ водосвета, разотиде ся, благодарящe Богу и Царю.

Общината ни има нуждѣ отъ пары, а тѣ (парытѣ) колкото сѣ потрѣбны толкозъ повече сѣ и кадѣ. Но за този важенъ прѣдмѣтъ другы пѣть.

ПОЛИТИЧЕСКЫ ПОВИНЫ.

—

Посѣщението на Импер. Францъ Іосифа въ Далмаціѣ.

Австро унгарскыйтъ императоръ Францъ Іосифъ, въ послѣдното си пѣтуванье посѣтилъ Каттаро въ Далмаціѣ, дѣто пріелъ и черногорския князь. Той пристигналъ тамъ въ сѣбботѣ, а слѣдъ два дни дошелъ и черногорскыйтъ князь, придруженъ отъ единъ австрійскы чиновникъ, който былъ испратенъ да го посрѣщне, отъ множина сенаторы, единъ архимандритъ, нѣколко тѣлопазители и отъ множина Черногорцы. При градскытѣ врата градоначалникътъ пріелъ и поздравилъ князя, едно отдѣленіе войска представило оружія и военната музика изсвирила народнѣтѣ черногорскѣ пѣсень. Князьтъ отъ като прѣгледалъ войскѣтѣ, слѣзълъ отъ коньтъ и отишелъ въ кѣщѣтѣ на градоначалника, дѣто пріелъ свитѣтѣ на Императора и на морскытѣ чиновници. А часътъ по 1 слѣдъ пладнѣ черногорския князь посѣтилъ австрійския императоръ, който изведнѣжъ слѣдъ малко му вѣрнѣлъ визитѣтѣ. Истѣтѣ вечерь Н. В. пріелъ ромѣн. агентинъ въ Бѣлградъ и Цѣтинѣ г. К. Стурза, който бѣ отишелъ да поздрави Н ра въ името на князя Карла. На 3 Маія (н.) императорътъ призовалъ на вечерѣ князя Николая и сенаторытѣ които го съдружавали. На 4-й, князьтъ пакъ посѣтилъ императора и му казалъ сбогомъ, а слѣдъ това са завѣрнѣлъ въ Цетинѣ.

Като съобщава вкратцѣ горнитѣ подробности *Нордъ* прави слѣдующытѣ размышленія за посѣщението на тойзи монархъ въ Далмаціѣ:

»Какъвто и да бѣдѣтъ, казва тойзи вѣстникъ, слѣдствіята отъ посѣщението на австрійския императоръ въ Далмаціѣ отъ точкѣ зрѣнія на бѣдущето на тъзи область, туй императорско пѣтуванье даде поводъ на серіозны заявленія относително до международнѣтѣ политикѣ и особенно за Источный въпросъ. Указахмы вече важното значеніе на толкозъ сърдечнѣтѣ здравицѣ отъ императора Францъ Іосифа за русския императоръ, който станѣ прѣдъ турскытѣ чиновници. Това заявленіе са послѣдува и отъ друго едно, не по малко важно, отличното т. е. пріемане на черногорския князь въ Каттаро отъ австрійскытѣ началства и отъ самыя императоръ. Телеграфътъ ни съобщава доста подробно изложеніе за пріеманьето на князя Николая. Тѣзи подробности не сѣ безинтересны, защото е извѣстно че по нѣкой пѣть са оспорва на Черна Горѣ качеството като Държава независима, а тъзи идеѣ, ако и безосновна много пѣти е поддържалъ австрійскыйтъ печатъ. За туй достойно е да са забѣлѣжи това събытіе че върховныйтъ началникъ на Черна Горѣ са е пріелъ като независимъ владѣтель. Австрійската музика свирила при пристигванието му народнѣтѣ черногорскѣ пѣсени, едно почтително отдѣленіе му представило оружія си, а като посѣтилъ императора, той незабавно му вѣрнѣлъ визитѣтѣ. Тѣзи събытія сравнены съ отличнытѣ почести, които са направихѣ на Дервишъ паша и на другытѣ членове отъ турскѣтѣ комисіѣ, показватъ че Австро-Унгарія има намѣреніе да почте наравно и неоспоримытѣ правдины на Портѣтѣ и оныя на Княжествата, съсѣдытѣ на Турціѣ. Въ тъзи точкѣ Россія и Германія са срѣщатъ съ Австро Унгаріѣ, а благодареніе на туй съгласяваніе, нѣма за напрѣдъ никакъвъ страхъ за смущенія поради Источный въпросъ.

ФРАНЦА и ГЕРМАНІЯ.

Лондонский *Таимсъ* обнародува въ послѣдне врѣме единъ корреспонденціѣ изъ Парижъ относително до отношенія въобще между Германіѣ и Францѣ, и които особенно разправя за ратолюбивытѣ расположенія на военнытѣ кръгове въ Германіѣ противъ Францѣ. За любопытство на читателитѣ си ный ще дадемъ тука нѣкои откъсци отъ тъзи доста забѣлѣжителна кореспонденціѣ.

«Френскийтъ печатъ мълчи, германскыйтъ въспѣва добринытѣ отъ мирътъ, а берлинскийтъ полуофиціаленъ вѣстникъ, който напустнѣ първийтъ полемическый гласъ, вижда са нажаленъ за чувството което подигнѣ членътъ му, колкото за другытѣ германскы вѣстници, тѣ осѫждатъ голѣмѣтѣ строгость на свойтъ събратъ. Отъ друга страна дипломатическыйтъ свѣтъ са вижда спокоенъ, а царье и императори пѣтуватъ или отиватъ благорасположени на баитѣ. Праведно прочее единъ политическѣ залѣ представительтъ на единъ чуждѣ държавѣ въ Францѣ ма попыта: «какъ тълкувате работытѣ? азъ бѣхъ на едно мѣсто дѣто повече отъ двайсеть лица принадлѣжащы на разны кръгове и които могатъ да разсуждаватъ здраво; всичкыя видѣхъ азъ безпокойны за бѣдущето.» Приготовлява са нѣщо, казахъ си азъ, защото туй безпокойствіе, което забѣлѣжи прѣтелятъ и което всуе са трудятъ да укрыятъ, е нѣщо постоянно. Вѣрно е, че человѣци политици които идватъ отъ разны мѣста, увѣряватъ че мирътъ или войната зависи отъ състанъка на императорытѣ германскый и русскый. Никой не може да откаже че въ Германіѣ съществува една силна партія, която мысли че Германія е сключила лошъ трактатъ, че петьтѣ милиярда на които исплащанието, споредъ мнѣнието и на самаго г. Бисмарка, щѣше да съкруши Францѣ, вѣрнѣхѣ са пакъ въ кассытѣ дѣто сѣ были по напрѣдъ, че Белфоръ е трьнье вѣтрѣ въ кожѣтѣ на Германіѣ, че френската войска са организува изново не въистинѣ съ голѣмѣ бързинѣ щото да бѣде тя сама опасна, но доста успѣшно щото да стане страшно оружіе на чуждо съюзничество. Тази партія прилага, че Германія не е сега по богата отъ колкото прѣди войнѣтѣ, че промышленостьта, търговіята, финанціятѣ и обществената ѝ организація не могатъ за повече врѣме да устоѣтъ на настоящытѣ обрѫжванія и че не може да остане въ таквозъ положеніе еще петдесеть години за да варди извоюванытѣ въ шесть мѣсеца мѣста; че най послѣ, ако Германія са обезоружи за да избѣгне финанціялнѣтѣ катастрофѣ, Франца ще са обрѫжи съ удивителнѣ бързинѣ; тъй що първата ще са намѣри въ дилемматическото положеніе, или да са съсипе финанціялно, или съ праздны рѫцѣ да са прѣдаде на непріятеля. . . Трѣба, казватъ, да нападнемъ на Францѣ и да вървимъ къмъ Парижъ, за да направимъ новъ трактатъ, съ силѣтѣ на който да земемъ Белфоръ, да ограничимъ числото на войнытѣ му силы и да ѝ наложимъ данъкъ отъ десеть милиярда, който да са плати вѣтрѣ въ 20 години съ лихвѣ 5 %.

Отъ другѣ страна честитѣ людье въ Германіѣ отблѣсватъ горнитѣ идеи, и казватъ, че и самыйтъ Императоръ реклъ: «честенъ человѣкъ съмъ и като такъвъ подписахъ трактатътъ.» Какъ и да е, а Франца желае мирътъ, и слѣдователно на Германія остава да успокои духоветѣ, като опровергае публично горнитѣ теоріи, които множина пріематъ и отъ които трѣба да осигури не само Францѣ, но и всичкыйтъ образованъ свѣтъ.»

—

Върху горнѣтѣ корреспонденціѣ *Пал-Маль-Газетъ* прави дългы нѣкои размышленія и свѣршва съ слѣдующето:

«Тъй като сѣ работытѣ, не е невѣроятно едно нападеніе отъ страна на Германіѣ, ако нѣкои външны обстоятелства не вдигнатъ съвсѣмъ отъ срѣдѣтѣ вѣроятностьтѣ, а тѣзи външни обстоятелства състоѣтъ безъ сумнѣніе въ миролюбивѣтѣ политикѣ на Россіѣ, защото не е възможно да са предположи че изнася на тъзи силѣ да види Францѣ и Германіѣ сплетены въ единъ смъртенъ подвигъ. Защото ако тази борба са свърши съ унижението на Францѣ, Россія ще са намѣри сама срѣщу всесилнѣ Германіѣ, като Австрія нищо вече не значи; но и Франца ако надвіе, быю сама было съ съюзници, и то не ще е изгодно за Россіѣ, които отъ самото положеніе на работытѣ днесъ е станѣла главна примирителка въ Европѣ; защо прочее да напустне туй достоинство? Единъ силенъ народъ разбира че само Россія може да го спасе отъ налѣжащѣ опасность; а другъ силенъ народъ усѣща че само Россія може да го въспре отъ това дѣто да съкруши съсѣда си. Князь Бисмаркъ е дълженъ да сваля шапкѣ прѣдъ князя Горчакова, защото знае че тойзи послѣдийтъ може само съ единъ думѣ да събори зданието, което германскыйтъ канцлеръ въздигнѣ съ толкозъ мѣкы, и да докара Пруссіѣ на онуй положеніе на което бѣше прѣди 1868. Высочината на коѣто самытѣ работы възвысихѣ Россіѣ, има нѣщо заплашително, дава обаче отъ другѣ страна утѣшението че отъ туй нейно положеніе става невѣроятно подновяванието на подвигътъ между Францѣ и Германіѣ.»

—

Неологосъ обнародва два члена подъ насловіе *Силата ли е право, или Правото сила*, въ които расправи за стремленіята на германскѣтѣ имперіѣ и отъ които откѫсвамы слѣдующето.

Другата фаза на германскѣтѣ гегемоніѣ, която е за множина отъ человѣцытѣ, що иматъ отвращеніе отъ силѣтѣ, когато силата надвива правото, проистича отъ простѣтѣ и практическѣ теоріѣ, че германската гегемонія е императорската и племенна сила въ вещественото си проявеніе която заплашва общытѣ и частны интересы.

Тази фаза закрѣпява идеѣтѣ че е опасно нѣщо за свободѣтѣ и за благозаконіето на народытѣ извънредното и въ единъ точкѣ струпано прѣвъсходство. Сега скоро станѣлытѣ укрѣпленія отъ германскѣтѣ гегемоніѣ, всевоинството, международнытѣ за войнѣ конференціи, състанъцытѣ, императорскытѣ споборства, въоружеенита, ратнытѣ провыквания и най послѣ ненадѣйното нашествіе въ вѣтрѣшнытѣ работы на съсѣдытѣ и прѣдложенія за международенъ законъ противу говоряніето, мнѣніето и умытѣ, всичкы тѣзи работы на Геркулесовѣтѣ силѣ на политикѣтѣ, разумѣва са, не са аресуватъ на образованнѣ Европѣ, и гнѣтѣятъ ѝ отвратително.

стическо, тиранческо, отвратително; народитѣ и людствата искатъ да са самоуправляватъ, да бѣдѣтъ господари на дѣлата си и на честьтѣ си; нито търпѣятъ надъ главѣтѣ си чужды деспоты обиколены отъ топове и маждрацы и които да разполагатъ съществованието на другытѣ споредъ както е тѣмъ угодно.

Изминѣхѣ една по другѣ отъ Карла Великый до Наполеоновцытѣ политическытѣ гегемоніи въ Европѣ, и испанската, и бурбонската, и австрійската, и англійската и тази на свещенныйтъ Съюзъ, нѣма да закъснѣе да прѣмине и германската, която желателно е да бы была послѣдната. Нравственото равенство, което проповѣдува религіята за частнытѣ лица, трѣба да ѝ възима дѣйствително и за народытѣ.»

ГЪРЦІЯ.

Послѣднитѣ отъ Елладѣ извѣстія представляватъ грѣцкытѣ работы въ едно высище и неправилно положеніе. Двѣ противуборны партіи стоѣтъ упорито една срѣщу другѣ, раздразнението на духоветѣ расте и са обобщава, и безпокойствието на мирнытѣ работически классы отъ грѣцкыйтъ народъ са увеличава отъ бѣзцѣлнѣтѣ борбѣ които отъ нѣколко време са продължава между водителитѣ на двата противны лагера.

Това злокобно движеніе са отдава на хроническѣтѣ болесть, отъ коѣто въобще са овладѣватъ главатаритѣ на партіитѣ. Относително до теоритѣ за прѣстѣпванието на Конституціѣтѣ, были тѣ безосновны или не, представляватъ единъ епизодъ който може тъй или инакъ да са израви. Но додѣто стои огнището на злото, додѣто множеството партіи произвождатъ непрѣодолимы препятствія въ служенѣто на правителственнѣтѣ машинѣ, грѣцката Конституція всякога ще удря о камькъ и приспособленіето ѝ не ще престава отъ да докарва най жалостны сблъсквания между разнытѣ началства.

Днесъ са осѫжда прѣдъ народа министерството *Булгарисъ*, защото не почитало органическыйтъ на Държавѣтѣ уставъ; но грѣцката публика не е забравила че вчера еще са осѫждаше министерството *Дели Георгы* отъ другытѣ партіи прѣдъ народнытѣ представители за сѫщѣтѣ погрѣшкѣ, т. е. защото престѣпвало и презирало Конституціѣтѣ, и обаче онѣзи които прѣди малко бѣхѣ *даваджіи* днесъ работитѣ като съюзници и единъ за другы порѣчители съ оныя, които тѣ прѣди малко осѫждахѣ, като съвременно сѣ готови и пакъ да скъсатъ всякѣ врѣзкѣ съ тѣхъ, щомъ тѣ слѣзатъ отъ сѣдалищата на властьтѣ. Съ другы думы, въ Гърціѣ тѣзи дни изново сѣ възврѣ и страститѣ и никой не знае какъвъ край ще земѣтъ тѣ.

Какъ и да е, а послѣденъ единъ телеграмъ извѣстява, че царь Георгій вмѣсто бившето министерство *Булгарисъ* призовалъ г-на Три-

*) Защото градътъ ни по мѣстоположенѣто си до сега е ималъ нуждѣ отъ 6 церкви, (отъ които двѣтѣ сѣ вынаги затворени) а — 3 училища мѫжки и 2 дѣвически (отъ които, едното е еще недоправено).

купи да състави ново министерство, което са и съставило по слѣдующыя начинъ.

Трикупи, прѣдсѣдатель, министръ на вѫтрѣшнытѣ и на външнытѣ работы.

Петмезасъ, на финанцитѣ.

Ломбердосъ, на правосѫдіето.

Сърбосъ, на черковнытѣ.

Генатасъ, на военнытѣ.

Галлисъ, на морскытѣ.

Чудно ни са види наистинѫ това, дѣто при всичкѫтѫ умразѫ коіѫто тукашната грьцка журналистика показа къмъ всичко славенско, Гърцитѣ въ Езадѫ не могѫтъ да съставятъ министерство, безъ да носи нѣкой членъ отъ него славенска име. Тъй у бившето министерство имаше Булгарисъ, а у новото — Сърбосъ.

—

Единъ отъ мѣстнытѣ вѣстници прави слѣдующытѣ размышленія върху днешнето состояніе на грьцкѫтѫ Държавѫ:

Гърція са намѣрва въ еднѫ кризѫ, на коіѫто излѣзътъ ще бѫде рѣшителенъ тозъ пѫть за бѫдущето на туй мѣсто. Голѣмата погрѣшка на силытѣ които прѣди петдесеть годины спомогнѫхѫ за учрежденіето на грьцкѫтѫ Държавѫ, бѣше това дѣто допустихѫ, за единъ народъ на който по голѣмата часть е доста назадничала, постановленія, съ които народи доста напрѣдничали въ цивилизаціѭтѫ мѫчно могѫтъ да са засвоіѫтъ. Парламентаризмътъ и конституціонныйтъ духъ сѫ причината на всичкытѣ злины които сполѣтяхѫ новѣйшѫ Грьціѭ; тѣ развратихѫ политическытѣ обичаи на единъ народъ, дѣто не сѫществува срѣдня класса, и въспрѣхѫ всяко серіозно развитіе на естественнытѣ мѣстны источници, като удавахѫ народа въ безплодны партизанскы борбы.

Царуваньето на Отона са означи съ редъ възстанія, които докарахѫ паданьето на баварскѫтѫ династіѭ. Ето ны въ вторѫтѫ династіѭ. Тя дойде подъ по добры прѣдвѣщанія: единъ принцъ, принадлежащъ на еднѫ праведно уважаемѫ фамиліѭ, близъкъ сродникъ на царскытѣ фамиліи на Россіѭ и Англіѭ, носеше на Гърціѭ, като даръ на радостворното възшествіе на прѣстола, Іонійскытѣ острови. Въ това имаше почти всичкытѣ елементы на едно честито и благоденственно бѫдуще; но и пакъ буйството на чрезмѣрныйтъ конституціонный духъ въспрѣ ходътъ на новото царуваньe и прѣдизвика днесъ еднѫ отъ най тѣжкытѣ кризы, коіѫто промѣнението на министерството не ще бѫде въ силѫ да разрѣши.

Вмѣсто да поставіѫтъ на прѣстола новыйтъ царь и да разискатъ послѣ условіята на Конституціѭтѫ, тѣ първо направихѫ Конституціѭтѫ, безъ да са занимаіѫтъ съ въпроса да ли царското достоинство, на което народътъ искаше впрочемъ установеніето, ще може да живѣе съ тойзи законъ. Така, царуваньето на Георгія I-ый не отиде никакъ по добрѣ отъ царуваньето на Отона. Всякѫ годинѫ ставатъ двѣ или три министерскы промѣнения въ Атинѫ; въ туй отношеніе, Гърція може да съперничествува съ най-парламентаризмътъ. Сѣтатъ еще въ Атинѫ, градъ съ 50,000 жители, близо до четыридесеть политическы вѣстници, и най малката паланка има свойтѣ си вѣстникъ; а въ замѣнѫ на това, повече отъ тритѣ четвѣртины на земіѭтѫ въ Гърціѭ не сѫ обработены и желѣзници почти не сѫществуватъ, освѣнъ малката опази линійка която свързва Атинѫ съ Пирей.

На тойзи часъ, парламентарната организація е исхабена.

Едно министерско промѣнение ще бѫде ли достаточно да въспре подновяваньето на кризытѣ които заплашватъ изъ день въ день да станѫтъ по тѣжкы. Страшно е да не бѫде тъй, и грьцкыйтъ народъ трѣба да са попыта еще отъ сега, иска ли той да опази или не своіѫтѫ степень на народъ независимъ. Ако иска, той трѣбва да приспособи своитѣ учреждения на истинскытѣ си нужды. Таквозъ щѣло да бѫде, както казуватъ, рѣшението на царя Георгія и на оныя человѣци съ които са е съвѣтувалъ въ настоящытѣ обстоятелства. Прѣдлежало главно да ва отвори една втора Камера, която да служи като противовѣсіе на настоящѫтѫ Камерѫ, която е твърдѣ расположена, както всичкытѣ единственны Камеры, да са прѣобърне на народно Събраніе съ деспотическы стремленія.

РАЗНИ НОВИНИ.

— Миналѫтѫ срѣдѫ Н. Блаженство ходилъ да посѣти Н. Выс. Великый Везиръ, който го пріелъ отлично и са разговорилъ съ него на дълго и благосклонно за народочерковнытѣ ни работы.

Въ четвѣртъкъ Н. Блаженство посѣтилъ и Н. Выс. министра на вънкашнытѣ дѣла, съ когото такожде ималъ разговоръ по народочерковнытѣ ни дѣла. Н. Выс. ималъ добринѫтѫ да съобщи на Н. Блаженство че комисията която бѣ опрѣдѣлена за прегледваніето на Уставътъ свършила дѣлото си и не остава освѣнъ да го прегледа и той и да са пристѫпи къмъ подтвърдението му.

— Научавамы са че по заповѣдь отъ Екзархіѭтѫ станѫлытѣ новы изборы за скопскый митрополитъ са свършили подъ прѣдстояванието на св. Велешкый г-на Дамаскина, вишегласието добыли Н. Боголюбіе Кырилъ Бѣлоградчишкый а по него Н. Бог. Климентъ Бранщкый.

— Съ благодареніе спѣшимъ да съобщимъ положително вече, на нашитѣ читатели радостното извѣстіе че еще на 24 Априлія са испратила Высока заповѣдь до Валіитѣ въ Солунскый и Битолскый вилаети да постѫпятъ въ извършваніе на истинымытѣ въ три еще другы епархіи за за които Екзархіѭтѫ бѣше дала такрирь, именно за Струмичкѫтѫ и Полянскѫтѫ (или Дорянскѫ и Кукушкѫ) въ Солунскый и Дебрскѫтѫ въ Битолскый вилаетъ. Ный нѣмамы никакво сумнѣніе че истинымытѣ въ тѣзи епархіи ще излѣзатъ въ полза за присъединението имъ съ Екзархіѭтѫ, както станѫ това и по напрѣдъ съ истинымытѣ въ Охридскѫтѫ и Скопскѫтѫ епархіи, защото знаемъ че населението е чисто българско и нѣма освѣнъ малцына нѣкои грькомани, които за хатѫръ на грьцкытѣ владыци до сега са придържаха о грьчищинѫтѫ. А сполукѫтѫ въ това не може да ны не насърдча въ надѣждытѣ ни че съ времѐ и постепенно и другытѣе епархіи, които имагъ условията на 10-й членъ отъ Фермана, ще бѫдѫтъ честиты да имъ са даде тозъ случай да искажѫтъ свойтѣ желания и да сполучатъ присъединението си съ Екзархіѭтѫ, стига само да бѫдемъ благоразумны и внимателны за да не причинимъ самы нарушението на правдынытѣ които ни оздравява тозъ прѣваженъ членъ отъ Ферманътъ.

— Научавамы са че по такрирь на Екзархіѭтѫ, за да са остави свободенъ Н. В. Прѣосвещенство Доростоло-Червенскый г-нъ Григорій и да дойде въ столицѫтѫ за службѫтѫ си като синодаленъ членъ, излѣзло е тыя дни *емирнаме* отъ В. Портѫ, което му са е испратило отъ Екзархіѭтѫ, да дойде по необходимость *привръменно* поне, ако нуждата за прѣбыванието му въ Руссе не му дозволява да остане до истеченето на синодалный срокъ.

Освѣнъ г. Григорія, очакавалъ са тыя дни и Свято Търновскый г. Иларіонъ.

— Миналѫтѫ недѣлѭ Нег. Св. Вселенскыйтъ Патріархъ придруженъ отъ двама владыци и капукехаята си ходилъ на арменскѫтѫ Патріархіѭ на Кум-Капу да посѣти Н. Блаженство г-на Нарси Патріарха на Григоріянцытѣ арменци. Посрѣщнѫтъ отъ духовенството и отъ членоветѣ на народный съвѣтъ Н. Св. былъ въведенъ въ пріемнѫтѫ залѫ дѣто са срѣщнали и съ арм. патріархъ и размѣнили съ него братското во Христѣ лобзаніе. Подиръ почеститѣ на пріемането Н. Св. съ пѣсни слѣзалъ въ храмътъ на арм. Патріархіѭ дѣто сказалъ на грьцкы едно словице съ горѣщо израженіе за съединението на двѣтѣ черквы, което прѣведено на арменскы извикало живы ржкоплесканія и выкове *да живѣе*, отъ присѫтствовавшитѣ арменци. Това събытіе ны насърдча въ надѣждытѣ ни че Н. Св. като са е осѣтилъ да искаже желаніе за съединението на двѣ черквы отъ вѣкове раздѣлены не ще упорствува въ онова което е сторено за разединение съ другы черквы.

— Нѣкои отъ грьцкытѣ вѣстници бѣхѫ писали че менлишкыйтъ (грьцкы) владыка си былъ далъ ужъ оставкѫтѫ. *Неологосъ* казва че не былъ іѫ далъ, но Патріархията го была поканила да си даде оставкѫтѫ за да настанѫтъ на мѣстото му другъ владыка по достоинъ, и останѫло сега да са чака Епархията да пише и да иска отъ Патріархіѭтѫ да имъ са назначи за митрополитъ Ерсекскыйтъ владыка. Това е една спекула нанѫтъ пары, но въ сѫщото времѐ то е и едно промысляніе отъ странѫ на Патріархіѭтѫ за по яко привръзване на тѫзи Епархіѭтѫ къмъ неіѭ. Ный пытамы промысляла ли е вѣщо и нашата Екзархія за тѫзи Епархіѭтѫ, която има всичкытѣ изискваны отъ 10-й членъ условія за да мине подъ нейно вѣдомство, или са бои отъ нападанията на «Вѣкъ» и за това? «Палето да си лае, а керванътъ да си върви» ще и кажемъ ный.

— Пишѫтъ отъ Москвѫ на 16 Априлія до *Кенигсберскыйтъ вѣстникъ*.

Завращанието на Уніятытѣ въ Источнѫтѫ православнѫ Черквѫ отъ день на день са распространява. И самыйтъ архіепископъ Іосифъ на уніятскѫтѫ Черквѫ, който живѣе въ Кіевскый мънастырь са е помолилъ да са запише името му въ каталогътъ на онѣзи които желаѭтъ да са завърнѫтъ въ источнѫтѫ, православнѫ Черквѫ. Архіепископътъ Іосифъ нѣкога си архимандритъ на грьцкѫтѫ православнѫ Черквѫ (и Егуменъ на Габровскый мънастырь) въ Българіѭ, бѣше минѫлъ въ нѣдрата на уніятскѫтѫ Черквѫ; а Ній IX-й бѣше го ржкоположилъ за архіепископъ. Но като разумѣлъ че уніятството не намѣрва отзывъ въ отечеството му, прѣселилъ са въ Кіевъ, понеже не искалъ да породи схызмѫ между съотечественнѭтѣ си. Въ малко думы за вѣрно са сматря че не слѣдъ много ще бѫде свършена работа да са повърнѫтъ въ Православнѫтѫ Черквѫ всичкытѣ уніяты що има въ Россіѭ.

—

— Извѣстили бѣхмы че въ събранието което станѫ на Фенерь, са рѣши щото прошението което сторихѫ да отправятъ до Н. Блаженство и *слѣдъ като са подаде*, да са даде да са обнародува и въ вѣстницытѣ, тъй сѫщо да са даде за обнародване въ вѣстницытѣ и едно изложение въ което да са расправи за духътъ и сѫщностътъ на размышленията въ туй събраніе. Вчера сутра прѣди да са подаде прошението, намъ ни са достави не прѣписъ а печатно вече копіе отъ това прошение и отъ изложението. Ный пакъ щѣхмы да обнародвамы тѫзи документы еще въ този брой на листътъ си, но забѣлѣжихмы че наричанното изложение не бѣше освѣнъ извращение на станѫлытѣ въ събранието разисканія и размышленія, и че бѣше прѣправено и спопосано тъй както да излъже общото мнѣніе. Освѣнъ анализисътъ прочее който трѣбаше да направимъ на прошението, ный трѣбаше да придружимъ и изложението съ дългы забѣлѣжкы, а като ни времѐ ни мѣсто не ни оставаше въ този брой оставихмы да направимъ това въ идущійтъ.

— Завчера въ четвѣртъкъ малкото нашѝ търговцы въ піяцѫтѫ не можахѫ да останѫтъ спокойны въ канторытѣ си да си гледатъ търговскытѣ занятія по причинѫ на досажденията които имъ ставали отъ нѣкои за да подпишѫтъ извѣстното до Н. Блаженство прошение. Разумѣва са търговскытѣ сношения на мнозина отъ тѣхъ сѫ такыва, що не ми позволяватъ да дойдѫтъ въ явно противурѣчіе съ лица, подъ влиянието на които са е настоявало за туй подписваніе, и за туй тѣ сѫ прѣдпочитали да са потулятъ дѐ гы нѣма и на потулно мѣсто да си пишѫтъ писмата а не да потъпчатъ съвѣстьтѫ си и да дадѫтъ подписъ въ угодность на нѣкои. Мнозина обаче не сѫ имали този прилѣгъ и принудени сѫ были да подпишѫтъ неволно.

При това довцитѣ на подписы за това прошение не сѫ са подвоили да употрѣбятъ и лъжи, за да измамятъ подписитѣ на лица честны инакъ но не свѣдущи въ течението на работытѣ, като имъ сѫ казвали и сѫ гы убѣждавали че прошението до Н. Блаженство было да го молятъ да помогне да са направи по-скоро болница въ Царградъ и за гробища (!).

Ный честитимъ на ратницытѣ за редъ и законность въ Екзархіѭтѫ законнытѣ и почтенны срѣдства съ които са служатъ за да въведѫтъ този редъ. А не казвали *Вѣкъ* сега поне че събранието станѫло «по прѣдварително взаимно споразумѣніе на мнозина отъ Българитѣ живущи или прѣбывающи въ Царградъ» и че наговорътъ былъ да са сберѫтъ въ понедѣлникъ на 5-ый Май да чуіѫтъ прошението и да го подпишѫтъ? Ако събранието е было по взаимно споразумѣніе станѫло, защо присѫтствовавшитѣ на това събраніе не са явихѫ въ понедѣлникъ да го подпишѫтъ, ами турихѫ първоначинателитѣ въ такъвъ трудъ да ходятъ по канторытѣ имъ да гы търсятъ и да гы принуждаватъ, и при отказването на мнозина за попълнение на числото да са служатъ съ таквызъ осѫдителны срѣдства да си доставятъ другы новы подписы, когато въ събранието бѣ рѣшено само присѫтствовавшитѣ да дойдѫтъ самы да го подпишѫтъ.

Отъ това нека всякой сѫди каквѫ редовность и законность е имало станѫлото събраніе и каквѫ важность и значение ще има и прошението подтвърдено съ таквызъ изнудены и съ измамѫ добыты подписы.

—

— Колко е *Вѣкъ* проницателенъ! Той съзира опасноститѣ и дѣто гы нѣма. Колко е бодръ стражъ! Той бди надъ стрегомото когато даже опасностьта и не сѫществува. А колко е хытръ и находчивъ! Бездна срѫкы у него! Той може да съгласи и най противуположнытѣ нѣща за да извади отъ тѣхъ заключение съобразно съ цѣльтѫ си. Той умѣе да създава и отъ небытія плашила и всякакъ да обърне работѫтѫ за да вземе поводъ да прѣпоржчи задушевнѫтѫ си мысълъ.

Примѣръ Делингеровото писмо до Царградскѫтѫ грьцкѫ черковѫ. При многото другы заоблачны разсѫждения върху това писмо, *Вѣкъ* завьртолива работѫтѫ така и казва: «осамотението не е животъ, не е подъ [illegible] даже опасно нѣщо, защото злонамѣреннъ человѣкъ, когато иска да направи нѣкому пакость, първата му грыжа е да го отстрани, да го осамоти, да го докара въ такова положение, щото гласътъ му и издаденъ въ минутѫтѫ на опасностьтѫ, да са не чуе.»

Нашата Екзархія разбира това, прилага *Вѣкъ*, но тя е въ опасность, защото, знаете ли? нѣкога си имало таквазъ една школа, която горѣ-долу искала да направи този родъ пакость на нашѝтѫ младѫ черковѫ. Българи! внимавайте! Бѣгайте отъ осамотението! Не видите ли Делингеръ какво прави? Търси другарството на Царградскѫтѫ грьцкѫ черковѫ! Ами вы? що стоите? Хайде де, по-скоро Прѣдосторожность не трѣба, прѣдосторожностьта е гыбелно нѣщо, послѣ тя е и антиканоническа! Таквозъ е горѣ-долу заключението, което излѣзва отъ разсужденията на *Вѣкъ* по Делингеровото писмо.

—

— Завьрнѫхѫ са въ градътъ на грьцкытѣ банкеры които поканены отъ г. Хырша ходихѫ до Пловдивъ и Белово по желѣзницѫтѫ да са расходятъ. Грьцкитѣ вѣстницы съ неимовѣрнѫ радость и гордость расказуватъ за тържественнытѣ посрѣщания и почести що имъ направили повънъ тѣхнытѣ сънародницы, въ което участвувало и духовенството, училищнытѣ настоятелства и разны другы ученолюбивы Дружества. На тѫзи почести и вѣжливости като отговаряли и реченнытѣ банкеры раздали за подароцы на разны училища и Силлогосы до двѣ хыледы лиры, отъ които една часть са опрѣдѣлила да са раздаде и на училищата на другы народности. Пишѫтъ гы еще и по име кой колко далъ. Г. Зарифы 425 турскы лиры. Христ. Зографосъ 425. Г. Коронье 322. Ст. Рала 108. І. Шишманоолу 108. Т. Маврокордато 98. Н. Вериси 88 и А. Власто 60.

—

Убійства. — Черкезитѣ въ Орханійското окрѫжіе не преставали отъ да вѣрлуватъ. Нѣкой си Ватьо Стойчовъ отъ селото Райково, живѣялъ съ женѫ си и двама слугы въ еднѫ кошарѫ, около 2 ½ часа далечь отъ селото и 1 часъ далечь отъ селото Игнатицѫ, въ планинѫтѫ. Единъ овчарь който пасялъ козы въ околностьтѫ на Ватьовѫтѫ колыбѫ, като забѣлѣжилъ че въ разстояніе на 24 часа не излѣзлъ никой отъ колыбѫтѫ, отишелъ да види що ставатъ и намѣрилъ вратата на колыбѫтѫ отворены, и малко вѣнѫ распилѣнѫ, а Ватьо, жена му и слугытѣ му убиты. Казалійскыйтъ каймакаминъ отишелъ самъ да дири злодѣйцытѣ.

— Нѣкой си Стойо Димитровъ отъ селото Лешка, въ Джумалійското окрѫжіе, отивалъ на пазарътъ въ Балчово да продава храны и останѫлъ гостъ въ кѫщѫтѫ на Минча Ралевъ въ селото Панджаръ, Кюстендилско окрѫжіе. На другыя день са намѣрили около кѫщѫтѫ домувладыката Минчо, сестра му Стана, майка му Велика и реченный Стойо убѣсены. Каймакамитѣ отъ Кюстендиль и Джумая отишли въ реченото село да дирятъ злодѣйцитѣ.

— Прочитамы въ Курріе д'Оріянъ: — «Пишѫтъ отъ Търново че Европейци направили на Марпополе еднѫ голѣмѫ фабрикѫ за сапунъ. Минѫлѫтѫ годинѫ на истото мѣсто бѣше направена фабрика за вакса.»

До колкото ный знаемъ, и двѣтѣ тѫзи фабрики за които говори нашийтъ събратъ не сѫ освѣнъ една и сѫщата, и не Европейци нѣкои а дѣятелныйтъ нашъ съотечественникъ г Георгы Смиловъ е направилъ тѫзи фабрикѫ, въ коіѫто по-напрѣдъ изваждаше вакса, а сега почнѫла да изважда и сапунъ.

Каквы голѣмы препятствія не е посрѣщалъ тойзи нашъ съотечественникъ отъ странѫ на оныя които трѣбаше напротивъ да му подадѫтъ ржкѫ помощи и да го насърдчатъ въ прѣдпріятието му! Тѣжко ни е и да си припомнимъ обидытѣ които му сѫ правили самытѣ негови съотечественици, и които той самъ минѫлѫтѫ годинѫ съ сълзы на очи ни разказваше. Хвала обаче на неговото постоянство. Ный отъ сърдце му желаемъ добръ напрѣдъкъ.

—

— Щó бѣхмы прѣди нѣкоіѭ годинѫ? Щó смы сега? пыта «Вѣкъ, като описва въ нѣколко замьртвены думы състоянието на «Братството» и на «Читалище». Ако вземемъ туй пытанье на татамамъ и речемъ да отговоримъ въ тозъ духъ въ който са пыта, ный бы казали че, прѣди нѣкоіѭ годинѫ, додѣто не бѣше са провѣчилъ Вѣкъ, ный бѣхмы нѣщо, а сега смы нищо, защото са вгнѣзди той между насъ съсъ всичкѫтѫ си ничтожность. Мысли ли Вѣкъ че е чистъ отъ грѣхътъ за туй равнодушіе, или забраня какво е работилъ и какво работи ужъ за свѣстяванието на народа!

— При изброяването на «хубоститѣ» на онѣзи списатели, които даромъ товари Вѣкъ съ грѣхътъ на проповѣдѫтѫ за безпуждното припознаване на нашѝтѫ Черквѫ отъ русскытѣ, влашкытѣ и сърбскытѣ калугеры, бившийтъ екзархійскый богословъ, а нынѣ архыредакторъ на Вѣкъ, забравилъ да приброи и своіѫтѫ «хубость» въ послѣдното му за схызмѫтѫ съчинение, дѣто тъй свѣтло блистае чисто православното му исповѣданіе. Наумѣвамы го прочее да не бѫде-другъ пѫть тъй невнимателенъ къмъ себе си.

— Вчера сутра г. Иванчо хаджи Петровъ (изъ Котелъ) и г. Кыро Поповъ (изъ Арбанаси) и двамата търговцы въ Балканъ избраны не знаемъ дѣ, отъ кого и какъ, занесли извѣстното прошение на Ортакюю и го поднесли на Н. Блаженство. На приличнытѣ отговоръ и умѣстнытѣ бѣлѣжкы отъ Н. Блаженство, тѣхнѫ милость имали добринѫтѫ да са извинятъ нѣколко пѫтя съ значителнытѣ думы: «Да прощавате **не знаяхмы...**»

—

— Споредъ германскытѣ вѣстницы животътъ на князя Бисмарка са намиралъ въ новѫ опасность. Папофилскыйтъ фанатизмъ въоржжилъ и пакъ ржкѫтѫ на убіицытѣ противъ първытѣ лица на германското правителство, които са стараятъ да освободіѫтъ народа отъ средневѣковото тиранство на папското духовенство. За добрѫ честь обаче и този пѫть пъкленнитѣ кроежи на задалпійцитѣ не сполучили, като са открыло съзаклятието, което споредъ два германскы вѣстника, было управено не само противъ князя Бисмарка и противъ министра на черковнытѣ дѣла г-на Фалка, но и противъ самыя Императоръ. Тѣ и даже [illegible] вѣстници казва, че блицитѣ открыли и прѣслѣдувала съзаклятницитѣ, които были калугери Поляци и лица подкупены за да извършатъ съзаклятието. Други два вѣстника извѣстяватъ съ припазванье че са хванѫлъ вече предводителтъ на съзаклятието, но въ това само са не съгласуватъ тѣ, дѣто единыйтъ казва че той былъ родина на осѫденныйтъ на затворъ и заточение прѣдебывшій архіепископъ Ледосовскый, а другыйтъ, че былъ родина на почившійтъ архіепископъ Познанскый, г-на Дурена.

— Една депеша отъ Ерусалимъ извѣстява че архимандрита Еротеосъ, Божигробскый настойникъ, въ Смирна, са избралъ завчера Ерусалимскый патріархъ.

— Днесъ, сѫббота, Н. Высокопрѣвосходителство, австрійскый посланникъ графъ Зичи направилъ посѣщение на Нег. Блаж. Екзарха въ екзархійскый домъ.

— Въ Букурещъ започенѫлъ да са издава новъ грьцкы вѣстникъ *Гноми* (мнѣніе). Тукашнитѣ грьцкы вѣстници му молитствуватъ добры сполукы и въ това дѣто да въздигне *народното мнѣніе* за отечеството имъ между стотины хыледы тѣхны единородцы въ Румуніѭ. — Ный нѣмамы единородцы въ тѫзи странѫ, нито вѣстницы съ таквозъ посланіе!

— Прѣимуществото на *Вѣкъ* было че ималъ само двама сътрудницы, на които имената стърчели на челото му, а косурътъ на *Напрѣдъкъ* че ималъ нѣколко безименны редакторы, които са надваряли помежду си и съ *Вѣкъ*. Тъй мудрува въ сѫщый *Вѣкъ* нѣкой си «име-нѣма,» когото было срамъ види са да си каже че и «умъ-нѣма.»

Къмъ единъ младъ поетъ.

Младый пѫтникъ къмъ Парнасъ,
Да прощавашь, събркахъ азъ.
Посѣкохъ тя като съ мечь,
Щото казахъ правѫ рѣчь.
Тежка може зарадъ тебь
Но не съвсѣмъ безъ *себепь*.
Ты почакай, доживѣ щешь
Опыта щѣшь и видѣ щешъ
Що за народъ наш'тѣ сѫ . .
Разочарова щешь са. . .
Но съ вѣрѫ въ него ты
За него ся днесь труди . .

Комуто са пада.

О, народъ смы, мърша не!
Выка едно диванс. —
Диванешкый този родъ
И при скотственный животъ
И прѣдъ яслы дремлющъ празны,
Може лесно да го блазни
Че не е той мърша, скотъ
А — дѣятеленъ народъ
И поеты съ дивенъ гласъ
Сѫ ослитѣ на Парнасъ . .
Да не бы далъ Богъ ни въ сънь
На такъвзи умъ да сьмь!

—

КНИЖЕВЕНЪ И НАУЧЕНЪ ОТДѢЛ

—o—

Извѣстныйтъ въ грьцкыйтъ свѣтъ Албанецъ *Ероклей Васіядисъ* е пис[illegible] послѣдне времѐ нѣщо за «българскытѣ [illegible] въ Родопѫ» и особенно върху изв[illegible] открытія на г. Верковича за Орфей, [illegible] важностьтѫ на които са мѫчи той [illegible] хаби, като говори за тѣхъ съ по[illegible] са мѫчи да подтвърди мнѣнието си [illegible] дѣто нѣкои изъ по-новытѣ филолозы, [illegible] ци а най вече Чехскыйтъ младъ ф[illegible] Иричекъ исказватъ сумнѣніе нѣкакво [illegible] щинството на пѣснитѣ открыты от[illegible] ковича.

«Чудно нѣщо е, захваща той, че [illegible] тридесеть комай годины, азъ чухъ от[illegible] товнаго Иларіона (думата е за Н. Высок[illegible] св. Търновскаго), който са бавеше [illegible] голѣмото народно (грьцко) училище [illegible] нимаваше съ прѣводътъ на Платонов[illegible] тихызисъ отъ русскы на българскы [illegible] древнитѣ гърци сѫ пріели музикѫтѫ [illegible] езіѭтѫ отъ Тракыйцытѣ т. е. от[illegible] тѣ, и че Орфей е повече на българ[illegible] родитель неже на гърцытѣ, защото [illegible] тѣ сѫ първытѣ жители на Тракіѭ. [illegible] то панславизмътъ отъ тогазъ еще [illegible] нѫлъ въ утробѫтѫ си, за Орфея в[illegible] древнето население на Славенытѣ въ Т[illegible] сега вече го е избабилъ благородный [illegible] ковичъ.»

Г. Ер. Васіядисъ са подсмива съ по[illegible] тѣ на г-на Верковича у които сѫ вн[illegible] тѣзи пѣсни, кани го да имъ са рад[illegible] свыква ако ще братията си «както кн[illegible] нѣзи които сѫ дошли отъ Волгѫ вика[illegible] Македонцытѣ, да са отметнѫтъ отъ гъ[illegible] съ които нѣматъ никакво сродство и [illegible] съединятъ съ музоводителитѣ помаци.»

Подиръ тѣзи и другы подобны при[illegible] гъркътъ, филологъ ужъ, прилага въ[illegible] онова което е писалъ въ полза на тѣ[illegible] сни френецътъ Августъ Дозонъ на [illegible] дѣржавието е следующето:

«Понеже тѣзи българскы пѣсни е с[illegible] г. Верковичъ (помаганъ отъ учителя [illegible] Калогановова, г. Дозонъ щомъ ставал[illegible] Македоніѭ срѣщнѫлъ са съсъ тѣзи с[illegible] тели, и отъ разговорытѣ си съ тѣхъ [illegible] дилъ са че не е възможнѫ никоіѭ н[illegible] а самото най вѣрно доказателство е, [illegible] иде при самытѣ помаци и да са срѣ[illegible] планинытѣ съ когото и да е отъ тѣх[illegible] подъ тѣхнѫ дикговкѫ да са пише, и [illegible] ното исповѣ да са потърси и сравн[illegible] кописитѣ на г. Верковича; а това п[illegible] отъ което сега можемъ съ утвърж[illegible] кажемъ, че въ Македоніѭ има едно [illegible] на народнѫ поезіѭ, чески творения, [illegible] ты до сега, но толкозъ изобилны, [illegible] малко годины събрани сѫ повече от [illegible] стихове. Недовѣрието на нѣкои отъ Бъ[illegible] цытѣ къмъ тѣзи Родопскы пѣсни опр[illegible] ше го изначала отъ еднѫ странѫ горе[illegible] сѫ говорили за тѣхъ, а отъ другѫ [illegible] претенціитѣ че въ тѣхъ са намѣрва, [illegible] което никога не го е имало, и нито е [illegible] да го има. Г. Верковичъ даже открив[illegible] всякѫдѣ въ тѣзи пѣсни прѣданія про[illegible] щи отъ Индіѭ на право безъ никак[illegible] мѣнение; тойзи человѣкъ наистинѫ не [illegible] правеше текстоветѣ, но прѣобразяваше [illegible] слѣтъ имъ. Тѣзи поетическы творения [illegible] важностьтѫ които имъ отдава този [illegible] гы е открылъ, но другѫ, който той [illegible] жда съвсѣмъ да е прѣзрѣлъ, защото [illegible] зяватъ първороднѫ цивилизаціѭ, и са [illegible] ханы съ славенскѫ митологіѭ, кои[illegible] много нѣща своерасленна; съ еднѫ р[illegible] единчкытѣ остатки, що имамы, и по[illegible] можемъ да испытамы минѫлото на е[illegible] ме изъ между многото въ Европейска[illegible] ціѭ.» *(Слѣд.)*

Поправка.

Въ послѣдния ни прѣводъ «КРАТКО ТЪЛ[illegible] НИЕ НА БОЖЕСТВЕННѪТѪ ЛИТУРГІѬ от [illegible] щенника Іоанна Николскый, изд[illegible] отъ книжарницѫтѫ на Хр. [illegible] и С-іе, а печатанъ въ Виенѫ [illegible] тницѫтѫ на Бълг. Отдѣленіе [illegible] Ковачевъ и С-іе,» ся е вмѣкнѫла [illegible] гото други погрѣшкы и една таква, коіѭ [illegible] не могѫ да приемлѭ.

Благосклонните читатели на тѫзи моіѭ [illegible] ще видятъ слѣдъ прѣговора и на V-ма стр[illegible] че сѫмъ іѫ посвятилъ на Н. Прѣосвященство[illegible] новскаго Дѣда Иларіона; къ незнаіѭ какъ [illegible] чната му титла «ПРѢОСВЯЩЕНСТВО» се [illegible] тала съ титлѫтѫ «БЛАЖЕНСТВО», а [illegible] бързамъ и да поправіѭ.

Умолява ся прочее Почитаемата Редакц[illegible] Напрѣдъкъ, да има добринѫтѫ да на[illegible] най-първыя отъ бросветы му тѫзи моіѭ [illegible] надъ коіѫто, моліѭ, да обърне вниманіе [illegible] когото ся намѣри прѣводътъ ми.

Азъ крайно сѫмъ наскърбенъ отъ тѫзи [illegible] отъ сърдце желаіѭ да ся затрие сѫ[illegible] неіѭ, моліѭ прочее сѣкыго, който ми [illegible] надъ коіѫто не сѫмъ могълъ да дръжѫ [illegible] ржкѫ, когато ся отпечатваше, да ѝ отсече [illegible] грѣшенъ листъ, или поне да затрие и за[illegible] печатанѫтѫ тамъ титлѫ «БЛАЖЕНСТВО» с[illegible] тѫ «ПРѢОСВЯЩЕНСТВО» както стои и у[illegible] ми за печатаніе ржкописъ.

При това просіѭ снисходителностьтѫ и [illegible] душието и на Н. Блаженство Дѣда Антим[illegible] и на Негово Прѣосвященство Дѣда Иларио[illegible] дѣто, безъ да щѫ, сѫмъ принѫденъ да ся [illegible] тъй прѣзъ печата съ достоуважаемыты [illegible] чности.

Д. Т. Дуко[illegible]

Севлиево, 23 Апр. 1875.

ИЗВѢСТИЕ.

Книгата **Самъ си помогни!** [illegible] *вече да ся печата и на скоро ще [illegible] на свѣтъ. Като обаждамъ това на п[illegible] ли, до които бѣше испратена по[illegible] подпискѫ, ны моліѭ да ми допрат[illegible] книжарницѫтѫ на Г. Хр. Г. Данов[illegible] забѣлѣжкѫ за колкото бы имало у[illegible] заржчано отъ тѫіѭ книгѫ, каквото [illegible] забѣлѣжятъ на края ѝ и имената [illegible] ржчницыты.*

Пловдивъ, 26 Апр. 1875.

І. Гр[illegible]